

ANUL LXXXI

Nr. 29

17 iulie — 23 iulie

BUCUREȘTI

SALA
DE
LECTURĂ

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

Nadia Comăneci
se confesează
„Flacărei”

pag.15

Cit costă
un copil
de român
și unul
de țigan?

pag.8

VADIM ÎN BOXA

pag.3

Spre
reabilitarea
lui Northy?

pag.5

TRATAMENTUL COJOCARU:

în redacția
„Flacărei”,
la începutul
lui august

ce se va desfășura sub supraveghere medicală. Rugăm pe cei ce doresc să se supună acestui experiment, să ni se adreseze în scris, indicind adresa, numărul de telefon și menționind pe plic „Pentru experimentul Cojocaru”. Persoanele programate vor fi înștiințate în ce zi și la ce oră să se prezinte la sediul redacției noastre „Flacăra”.

Tratamentul cataractei prin metoda de bioenergoterapie practică de inginerul Constantin Cojocaru va avea loc la începutul lunii august, la o dată pe care o vom anunța din vreme în corpul revistei noastre. Reamintim cititorilor noștri că este vorba de o demonstrație

Scrisoare deschisă
domnului Ellie Wiesel

pag.13

VREAU
ÎN
EUROPA!

Fotografie de SILVIU STAN

Constituția de partid și de stat

Publicarea proiectului Constituției postdecembris- te stănește, așa cum e firesc, comentarii și — spre disperarea puterii emanate, bănuim — împotriviri. De la bun început, trebuie să apreciem că sint multe lucruri bune în acest proiect, că, orice s-ar zice, e o diferență față de Constituțiile comuniste, totalitare pe care poporul le-a perceput cu foarte mare exactitate în expresii de genul: „dacă nu te potolești, îți aplic constituția!”

Încă de la elaborarea Tezelor, din perioada dez- baterii, în ambele camere, a fiecărui articol, au fost formulate rezerve, s-au propus (mai rar — impus) a- mendamente. Nici un text (fie el și cel al unei Con- stituții) nu este perfect. Chiar constituțiile apreciate drept intruchipări ale perfecțiunii au mai suferit, în ani, amendamente. De aceea, nu se poate cere Constituției României să iasă precum Minerva din capul lui Jupiter. E probabil că, în timp, micile im- perfecțiuni vor fi eliminate, poate chiar dezbaterile proiectului va influența puterea legislativă în sensul schimbării sau perfecționării formulării vreunui arti- col. Nu se pune, acum, chestiunea acestor mici im- perfecțiuni, oarecum inevitabile, ci aceea a orien- țării generale pe care o va impune noua Constituție dezvoltării societății românești.

O primă observație ține de caracterul statului în viziunea noii Constituții. Oricât de hibridă ar fi ea (în sensul compilării unor prevederi din mai multe con- stituții democratice europene), anumite expresii, ce pot apărea ambigue, anumite formulări ce par a fi menite eternității pun firește semne de întrebare. În cel de-al doilea paragraf al articolului 1 se pre- cizează că „forma de guvernământ a statului român este republica”. Desigur, în măsura în care aceasta este voința națională, constituția trebuie să se con- formeze. Dar cum s-a exprimat această voință? Prin alegerea unuia dintre trei candidați în funcția de președinte? Această alegere n-a pus alternativa republică — monarhie, de pildă. Deputații și sena- torii nu pot exprima, prin doar votul lor, opțiunea in- tregului popor. Numai un referendum este în măsura să consacre această opțiune. Cu atât mai mult cu cit, până la intervenția sovietică militară, care a in- staurat comunismul în România, țara noastră n-a cunoscut regimul republican. În alineatul următor, ne e dat să citim o formulare care poate ascunde o tendință de monopolism politic: „Statul român este un stat de drept, social și democratic...” etc. Nimeni nu contestă valorile social-democrației, dar România ar putea să fie dominată politic de creștini-demo- crați, de socialiști, de liberali sau ecologiști și a- tunci ar urma că statul român este un stat de drept creștin și democratic etc. În constituția care ardea pe străzi în 22 decembrie era prevăzut expres că „PCR este forța politică conducătoare în stat”. Nu era suficientă precizarea că România este un stat de drept, democratic, în care sint respectate drepturile omului etc.? O anumită „amprentă” a formațiunii politice la putere nu era neapărat nece- sară pentru a mai constata o dată cine „e jupinul”. Mai selectăm un singur exemplu din articolul 30 (Libertatea de exprimare): „Sint interzise de lege defăimarea țării și a națiunii... manifestările obsce- ne, contrare bunelor moravuri”. Cine stabilește care moravuri sint bune? Ce înseamnă defăimarea na- țiunii? „O, țară tristă, plină de humor!” e defăima- re a țării? Caragiale vă mai fi permis? Nu se creea- ză astfel posibilitatea ca opoziția (politică sau în presă) față de guvernanți să fie confundată cu de- făimarea țării (că doar sintem obișnuiți cu „tradu- ceri” de genul PCR = Partidul — Ceaușescu — Ro- mânia)?

Desigur, aceste întrebări nu sint disperate. O anu- mită amprentă ideologică asupra constituției trebu- le remarcată și atât. La urma urmei, contează cine și cum „aplică” constituția. Și în constituția lui Ceaușescu erau consacrate niște drepturi formale. Peri- culoasă este doar convingerea că această Constitu- ție e perfectă, e corectă, e absolut democratică. Chiar din textul ei emană un soi de suficiență.

Cu un parlament echilibrat politic, probabil că a- răta altfel această primă constituție postdecembris- tă. Spunem „primă” întrucât ea nu poate rămîne așa. Chiar dacă va fi adoptată, înțelepciunea Con- stituantei noastre se va măsura exact în volumul și sensul schimbărilor ce mai sint de făcut.

CONSTANTIN DUMITRU

Domnul Sergiu Celac și viitorul luminos al țării

Ultima întrebare care i s-a pus domnului Sergiu Celac în interviul pe care l-o acordat televiziunii române a avut darul să ne mute brusc într-o ambianță polară.

Întrebarea cu pricina sună cam așa: „Domnule ambasador, nu vi se pare că noi, ro- mânii ne gîndim prea mult la ziua de azi, la ce mîncăm, la ce îmbrăcăm și uităm să mai pri- vim și în viitor, nu ne pasă de ce se întîmplă în perspectivă, nu vrem să știm cum vom evolua în continuare, nu ne gîndim la generațiile care ne vor urma?”

Spre liniștirea noastră reporterul cu „limbă de lemn” a fost pus imediat la punct, ferm și cu finețe.

„— Nu v-ați săturat să tot vorbim de viitorul luminos al țării? De perspectivele minu- nate care ni se deschid în față și pentru care e destul ca generația noastră să se sacrifice și totul se va împlini ca un vis frumos? De ce trebuie mereu să existe astfel de generații care să nu se bucure de nimic, care să se jertfească sperînd ca totuși copiii lor să cunoască un trai mai îmbelșugat? De ce ar fi păcat dacă azi am căuta să trăim noi un pic mai bine, dacă am avea dorința ca mîine să fie și mai bine pentru noi, aceștia de acum?”

Domnule ambasador, nu v-am reprodus exact cuvintele. Scuzele de rigoare. Dar mi se pare minunat ca printre atîta panglicari și sforari existenți prin- tre politicienii noștri care ne promet o nouă epocă de aur dacă avem „puțintică răbdare”, să fie și un diplomat dornic să-și vadă semenii de azi mulțumiți, deoarece avem o singură viață și fie- care are dreptul lui la fericire.

George Arion

zona de tandrețe

Tentația social- democrației

Butoiul cu miere al so- cial-democrației îl are în preamă, mai nou, pe numi- tul Marius Cărciumaru. a- iuns, după ce a stat oțit vreun an de zile, lider în Uniunea Social-Democrată Muncitorească. E rîndul lui acum, după ce Partidul So- cial-Democrat Român a fost tinta F.S.N.-ului. Să fie Marius Cărciumaru un alt sal troian? Întrebarea pa- re foarte mare pentru un asemenea om politic ca și inexistent, dar merită pusă deoarece numitul nu nu- mai e sef de uniune dar mai și poartă tratative pen- tru o alianță social-demo- crată. Iată o idee generoa- să pentru intrarea F.S.N. în social-democrație, cu Ma- rius Cărciumaru lider natio- nal! (E. M.)

F.D.A.R. se va reorganiza

Înființat la Cluj în luna august 1990, pe fondul ten- sionat creat de mineriadă, Forumul Democratic Anti- totalitar se află la ora de fată într-un impas „psiholo- gic”. Format din partidele din Convenția Națională pentru Instaurarea Demo- cratiei, din două partide aflate în opoziția extrapar- lamentară (Uniunea Demo- crat Creștină și Partidul Unității Democratice) și din două organizații cu caracter nepolitic (Alianța Civică și Asociația Fostilor Detinuți Politici, F.D.A.R., a rămas.

în ciuda unor eforturi or- ganizatorice, o alcătuire hi- bridă, puțin operantă în peisajul politic românesc. Fiecare dintre organizațiile care-l compun s-a dovedit, în stil propriu, cu mijloace proprii, mult mai activă în plan antitotalitar decît Fo- rumul însuși. De ce? De- sigur pentru faptul că Fo- rumul nu a reușit să coor- doneze, sau mai exact spus organizațiile care-l alcătu- iesc nu au reușit, din dife- rite motive, să acționeze

coțizațiile plătite la P.C.R. le vor fi restituite în ace- lași context, fostul prim ministru al lui Ceaușescu, își face un titlu de mîndrie din faptul că a comandat nu mai puțin de 1.000.000 de carnete de membru al P.S.M., carnete ce vor fi in- minate în viitorul apropiat, conform spuselor sale. Din aceeași sursă aflăm că or- ganizațiile cele mai puterni- ce ale P.S.M. se află în Valea Jiului, Teleorman și Vîlcea.

calificîndu-i drept „profi- tori” ce vor fi „condamnați de istorie”

DI. Petre Roman ambasador la O.N.U.

Surse bine informate din cercurile apropiate instituției prezidențiale relatează des- pre o posibilă numire a dom- nului Petre Roman ca amba- sador la O.N.U. în caz de de- misie sau demitere a aces- tuia. Conform acelorasi sur- se, președinția ia în calcul și eventualitatea căderii guve- rului în totalitate, pe fondul adîncirii crizei financiare și mai ales de autoritate a pri- mului ministru și a guvern- ului său. Tocmai de aceea, cu ocazia ultimei călătorii în țară a domnului Aurel Dra- goș Munteanu, fost director (contestat) al Televiziunii Române imediat după de- cembrie 1989, actualmente ambasador al României la O.N.U., în cadrul convorbir- lor avute la Cotroceni ar fi fost testată și această posibi- litate. Deci nu este vorba de un posibil post de funcționar la Consiliul European, ci de cel mai înalt post diplomatic, aflat departe de presa din țară și, susțin unii observa- tori, și de posibile interven- ții ale justiției. Faptul că di. Roman este liderul național al F.S.N. nu intră în discu- ție, după cum nu intră în discuție nici faptul că la București va fi un alt prim- ministru și un alt guvern. Se contează pe faptul că lucr- rile vor fi aranjate dinainte în așa fel încît să nu se pro- ducă nici o defecțiune. (E. Mihăescu).

La închiderea ediției

P.N.Ț.-c.d. își amintește de tineri

Cunoscut ca un partid „bătrîn”, P.N.Ț.-C.D. in- cearcă, prin conferințele sale județene, o întinerire în teritoriu. Mai greu de urmat lucrurile este însă la nivel central unde acest partid cîștigă doar prin doi dintre liderii săi — domnii Corneliu Coposu și Ion Ra- țiu și pierde masiv prin ceilalți, mai ales prin pa- lamentari a căror prezență în parlament este din ce în ce mai criticată. Semnifi- cativ e faptul că într-o conferință națională desfă- șurată la începutul lunii iu- lie, Asociația Fostilor Deți- nuți Politici acuza catego- ric pe cei care rămîn pe mai departe în parlament,

Domnul Verdet a comandat un milion de carnete

Un proaspăt membru al Partidului Socialist al Mun- cii din București a declarat că Ilie Verdet, președintele P.S.M., sfătuiește pe noi aderenți să-și păstreze ve- chile carnete de membru de partid fiindcă „în curînd”

ÎN PIAȚA UNIVERSITĂȚII E LINIȘTE!

Oamenii de bine pot dormi liniștiți. „Golani” au plecat demult din piață. Cîrcația se desfășoară fără nici o întrerupere, organele de ordine și-au lăsat scuturile și căștile de protecție la magazie, „Actualitățile” riscă să piardă nota atât de particulară a de- clarărilor patetice din orele de ma- ximă audiență cînd, gîtită de emo- ție, crainica ne lămurea că indivizii ce se perindau pe micul ecran erau, de fapt, un grup de manifestați care la ora X au ocupat carosabilul, pentru ca în ediția de noapte, dacă nu cumva chiar în finalul aceleiași ediții de seară să ne ofere binefăcătorul rudo- tel al știrii că bravi noștri poliști au degajat carosabilul. Și, uite așa, o nouă încercare de destabilizare a fost

contracarată. Deci, puteți dormi în pace!

În Piața Universității e liniște! Cu toate astea, cunosc automobilele care în ultima vreme preferă o rută ocoli- toare. De ce? Odată restabilită flu- ența circulației, hoarde de copii mur- dari și zdrențăroși au creat toate condițiile pentru a lucra cu maximum de productivitate. Unde? În sensul giratoriu de la Universitate. Cum? Dacă prind un „roșu”, își plesnesc pe parbriz o cîrpă zoloasă și, sub pretextul „curățirii” geamului, își pretind cițiva lei. Cînd timpul nu le permite manevra acoperitoare, își cer de-a dreptul, pe un ton ce combină milo- geala cu insolența ordinului căruia te somează să i te supui, „dă-mi, nene, un leu, că sint de la cămin”.

Val de cel care comite nesocotința de a încerca să-și ignore! Dacă are geamul închis și, deci, norocul de a scăpa nescupat, atunci va accelera disperat sub potopul înjurăturilor, și bușiturilor violente în capotă sau par- briz.

Încă doi, trei ani, și bravi noștri ștergători de parbrize ajunși la o vîrstă „mai împlinită” și beneficiînd de toate facilitățile economiei de pia- ță nu vor mai fi nevoiți să care după ei cirpe sau bite cu care să-și izbeas- că mașina, nici să-și zdrelească, doamne ferește, piciorul la vreo lo- vitură mai zdravănă. Ne vor arăta, numai, pistolul, iar noi, în liniște, vom întinde banii. Dar, să nu anti- cipăm. Deocamdată sint numai niște mici derbedei murdari și violenți ce își desfășoară nestingheriți „modestă” afacere sub privirile îngăduitoare ale celor ce au dovedit o exemplară vi- gilență în apărarea de golani a inimii capitalei noastre obsedate de intrarea în Europa.

În rest, fiți fără grijă, în Piața Uni- versității e liniște!

ROXANA PAICU

Centura neagră la karate

Corneliu Vadim Tudor n-a prea fost luat în serios de cititorii „României Mari”. El a scris negru pe alb, pe înțelesul tuturor că la procesul de la Ploiești din 10 iulie să vină lume, multă lume. Lucrurile nu s-au petrecut chiar așa. Au venit foarte puțini, dar scandalagii și fanatici. Am făcut un calcul rapid: în sala completului de judecată 4, unde s-a ținut ședința, erau 60 de locuri și vreo 200 de persoane agitate. Pe holuri mai erau vreo 300 și o lozincă. Nu a fost frumos, iubiți cititori ai „României Mari”, să-l lăsați pe dragul vostru Vadim Tudor neapărat de plămîni voștri cînd îl paște puscăria. Credeam că veți fi cită frunză și iarbă. La mitingul de acum un an pentru eliberarea lui Marian Munteanu au fost vreo 200 000. Iar voi ați ajuns atîta citi vād eu simbața la parterul blocului meu la coada de la piine. Dacă o să se supere pe voi și nu o să vă mai dea rubrica mondenă compilată și adăugită din dosarele securității ?!

Show-ul a început în jurul orei 12 cînd sala a fost evacuată pentru a fi ventilată și măturată. Ceva curent am simțit eu dar mătura pe acolo nu am văzut. Cite unul se mai furișă înăuntru pentru a-și reține locul. Lăsa pe banca ochită o revistă „România Mare”. Astfel nu m-am mirat că, la ora 1, cînd s-a intrat buluc în sală, simpatizanții au început să se încăiere între ei spunînd că revistele de pe primele rînduri erau ale lor. Cea mai vehementă era o jună, nevastă de ofițer de securitate cum s-a recomandat ea mai tîrziu, care venise cu un maldăr de garoafe galbene și dorea să stea tot în primul rînd. Invidia creștea. „Schimbați sala”, strigau cei care stăteau în picioare uîlîndu-se chiorși la cei de pe scaune. Mai trec cîteva minute și se așteptă consensul: unii vor sta în picioare pe dumea, alții în picioare pe bănci și cîțiva pe pervaz. Se aud primele replici: „Vadim, te iubim” și altele. Puțin înainte de ora două apare idolul. Ridică mîna dreaptă și o flutură prin fața ochilor să vadă dacă e treaz sau viscăză, pentru că nu-i venea să creadă că în loc de 100 000 veniseră doar 500.

Și începe. „Aș dori să păstrați liniștea ca să începă această mascaradă de proces. Acest proces a căpătat o turnură politică pentru că Gheorghe Robu este membru marcant al Partidului Alianța Civică”. Vechiul obicei al lui Vadim de-ași minți admiratorii. Am verificat: Gheorghe Robu nu este în Partidul Alianța Civică.

Continuă. „Sînt trimis în instanță ca un tilhar de rînd (sic !). Și în acest timp adevărații patrioți înfundă puscăriile !” Să

Vadim, între gorile și polițai

tul de judecatori nu se schimbă (decît în cazuri de forță majoră), pentru că ei dau soluția finală. În ceea ce-i privește însă pe procurori, principiul contînuității nu se aplică. Ei pot fi schimbați de la o ședință la alta, nu e în asta nimic nelegal și neinstrucțional.

Dar să revenim la cazanul sub presiune din sala de judecată, cu oameni isterici, aduși în stare de potențial criminali. Vadim continuă să-i provoace. „Procurarea a spus că asta este un tribunal revoluționar. Adică opinia publică din România nu contează ? !” Și din cele 200 de guri pleacă aceleași vorbe: „Noi sîntem poporul !” Fără comentarii.

„Liniște, măi fraților”, mai face o tentativă avocatul Mirescu. El spune, el aude. Vadim trage aer în piept, o batistă pe față și se lansează într-o nouă tiradă. „Omul care a arestat guvernul României, omul care a băgat 100 de generali în puscărie, are curajul să mă trimită pe mine în judecată ! ?” Un personaj isterizat din stînga mea strigă acoperînd celelalte voci: „I-a arestat pe ăia buni ca să vină ăștia răi la putere !” Deci Partidul România Mare contra F.S.N. Și eu care credeam că vor face coaliție !

Avocatul Mirescu face concesii. „Să păstrați măcar două minute liniște cînd intră completul de judecată”. Le cere prea mult ! Au intrat ei judecatorii dar liniște nu a fost. Din ferici, reportofonul meu este ja-

ponez și a prins cite ceva. Inculpatul Corneliu Vadim Tudor a făcut cerere de restituire a cauzei la Procuratură pentru completarea urmăririi penale. Cererea a fost respinsă. Pronunțarea va fi în 17 iulie în aceeași sală.

Sofii Robu nu au intrat în sală. Ar fi fost lînsați. Ei, jurații, procurarea, grefiera au stat înghesuți într-o cămăruță alăturată, fiindcă poliția nu a reușit să le ofere securitate pentru o corectă desfășurare a procesului. Pe Corneliu Vadim Tudor nimeni nu a avut curajul să-l ducă în boxă. Nici poliția, nici jurații. S-a învîrtit pe lingă masa juraților în calitate de agitator și de conducător ad-hoc al ședinței. Maldărul de garoafe galbene nu a ajuns la el iar posesoarea lor se uita dezolată și nu știa unde să le plaseze.

Vadim începe ultimul monolog. „Personal eu mă simt trădat de justiția românească”. Nu C.V. Tudor a fost trădat. Înțimplarea de la Tribunalul din Ploiești a demonstrat că în fața dementei și istoriei s-a cedat. Și nu erau decît vreo 500. Dar și Hitler a pornit de la o be-zărie

Pe cei doi judecatori îi găsesc fumînd, cu gulerile deschise și cravata desfăcută. Îi întreb: V-ați temut de presiunea din sală ? Îmi răspunde judecătorul Niță Valentin: „Nu, am centura neagră la karate”.

AURELIA BORIGA

VADIM ÎN BOXĂ

vă mai leduc ? Adică ăia patrioții sînt cei din ex-Ceplex. Cei din sală urlă: „Jos cu Robu”. O bilă neagră pentru cititorii „României Mari”. Oare ei nu au aflat, măcar din paginile revistei lor îndrăgite, că Gheorghe Robu a demisionat demult ?!

Vadim zice mai departe. „Vă rog să păstrați liniștea pentru că nu am nimic mai sfînt...”

Tipetele sînt infernale și uite așa pierd poate unica ocazie să afle ce are sfînt Vadim Tudor. Vorbeste și Mirescu. „În momentul în care intră instanța în sală nimeni să nu mai scoată un cuvînt”. Aș, ți-ai găsit. Cine-l ia în seamă ! „Asta e” spune Vadim trecînd de la stînga la dreapta. Și mai zice: „Vreau să mă înțelegeți că așa cum este instrumentat procesul de către presa reacționară românească și de către Alianța Civică...”. Atît le-a trebuit celor din sală. Urlă.

„Să lăsați ziaristii, să rămînem numai noi, românii adevărați !” Cîțiva se reped la grupul de ziaristi dar sînt opriți prompt de polițisti. Un tip fără dinți din spatele meu se năpustește la mine. „Tu de ce nu strigi Vadim ?” Și-mi trage o injurătură.

Dar Vadim nu se lasă: „Procurorul a fost schimbat peste noapte. A venit o doamnă care îmi este profund ostilă și care împiedică restituirea cauzei la Procuratură”. Mai e cazul să precizez că inculpatul mințea din nou ? Am fost la Procuratură și am aflat că doar comple-

Fiecare erou are închinătorii pe care-i merită

Fiziologia șarlatanului

„Alarma de gradul zero” apărută pe prima pagină a revistei „România Mare” (nr. 57) constituie, din punct de vedere juridic, o instigare publică. Din păcate, biata noastră justiție nu a reacționat. „Chemarea la luptă” adresată „românilor nevînduți” de către C.V. Tudor a supus clădirea Tribunalului din Ploiești la un asediu timp de patru ore.

Miercuri, ora 12, căldură mare în sala pașilor pierduți din tribunalul ploieștean. Pe holuri,

pe scări, în fața ciădirii, C.V. Tudor este așteptat de aproape 500 de fanatici, provocatori, babe atinse de scleroză, analfabeți violenți în limbaj, grosolani, ticăloși mișunînd la umbra aberațiilor, numai oameni nu se pot numi. Se urlă „România Mare”, se scandează delirant „Vadim”. Pe treptele tribunalului are loc o altercație verbală între doi bărbați și un grup de simpatizanți. Cei doi sînt făcuți evrei, trădători, albia de porci din paginile „României Mari” a coborît în stradă. Porcii grohăie, se agită, idolul încă nu apare. Niciodată n-am văzut o asemenea dezlănțuire a urii, a intoleranței, a dobitocenței ridicate la rang de politică. C.V. Tudor a cîștigat.

La ora 13.50 apare C.V. Tudor în costum alb, însoțit de doi haidamaci. Pe scările tribunalului este asaltat de gugumani, sărutat, pupat, înghesuit, strîns, aplaudat, bibilit; poetul capaceilor de bere receptează timp valul de admirație și dragoste idiocrată. Este emoționat, copleșit, cucerit... Un grup mic de „dizi-denți” îl fluieră, dar hărmălaia pro Vadim îl face inexistent.

În sala pașilor pierduți, preotul Ionescu Gheorghe de la parohia Sf. Dumitru din Ploiești „îi înmînează” o scrisoare. Probabil C.V. Tudor o va publica în paginile revistei alături de atîtea scrisori inventate. Cu mare greutate ajunge în sală,

gorilele și-au făcut datoria.

Timp de două ore cit a durat ședința completului de judecată, pe holurile și în fața tribunalului a continuat cel mai degradant spectacol pe care îl pot oferi românii. Fete transpirate, disperate, apăsate de ură cereau „capul lui Robu”. Două pancarte uriașe „Vadim românii nevînduți sînt cu tine” (fără virgulă necesară), „Dreptate pentru Vadim” (ținute de mai-muțe care urlau, dominau sala pașilor pierduți).

Poliția și-a făcut datoria, mereu pe fază în locurile în care se profilau scînteile. După înfățișare, C.V.T. a părăsit clădirea prin usa din dos, însoțit de gorile și de un grup de polițisti. A înconjurat clădirea și cîrcul s-a repetat, dar de data asta hui-dueliile și injurăturile au egalat aplauzele și ovațiile. Circulația a fost blocată de un pluton de jandarmi. „Dacia” (03146-B-2 în rodaj ?) a demarat și din urmă un papuaș a strigat pe românește: „Să aveți grijă de noi !”.

Ogarul familiei Ceaușescu și-a făcut datoria. Nu ne mai recunoaștem român cu român. L-am văzut pe C.V.T. desfigurat de frică spunîndu-i unui polițist: „Stai în spatele meu”. Ogarul a moștenit frica stăpînilor.

PETRE BARBU

Fotografii de SILVIU STAN

Cei șapte împotriva plebei

Cind clujenii vor uita ziua de 21 decembrie, ei vor înceta de a mai fi oameni. Tineri cu piepturile goale, gloante, moarte...

Intr-o foarte academică sală de curs de la Universitate, s-a petrecut, începând cu ora 12 din zi, faimoasa SEDINTĂ. Istoricii și filosofil Ardealului infierau plebea răzvrătită de la Timișoara. Cuvinte grele, mai grele decât ale „tovarășului” cu o seară înainte. Exces de zel: „bandiți”, „huligani”, „trădători de patrie”, „să fim strinși uniți în jurul...” „ar trebui împușcați”. Da, s-a spus și asta! Și li s-a făcut pe voie.

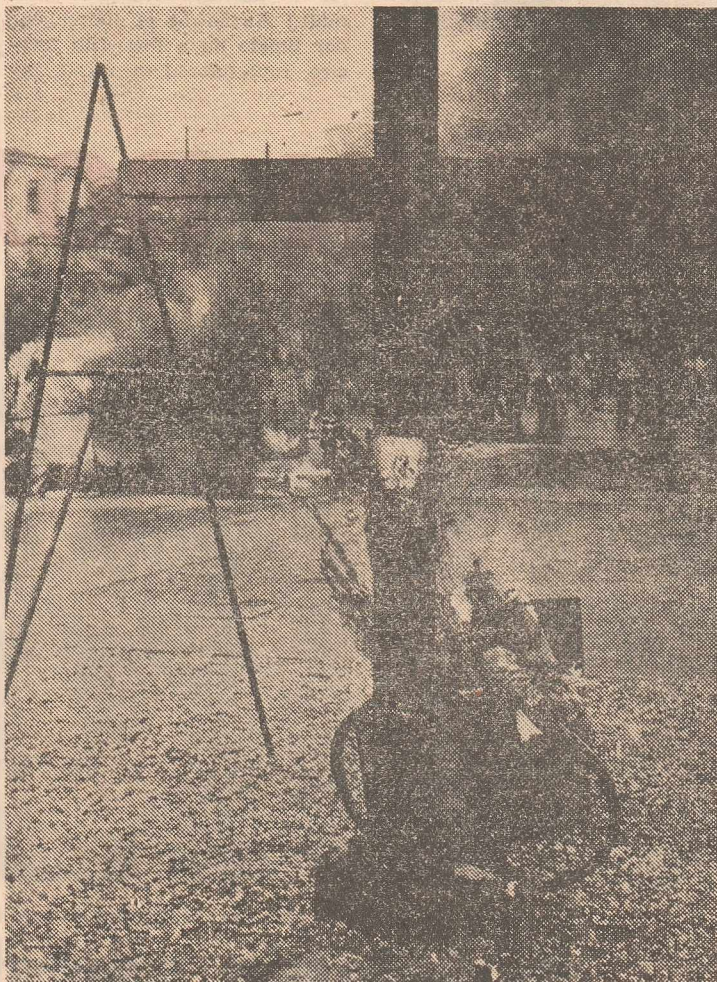
Au fost multe sedințe la Cluj și, totuși, aceasta a impresionat cel mai adinc. De ce? Fiindcă acești oameni, prin poziția lor, semnificau esența a ceea ce era viața spirituală a marelui oraș de dincolo de Carpați. Mulți, mai ales tineri, își puseseră nădejdi în ei. Trădarea lor a fost oribilă prin caracterul activ, volitiv, subliniat conștient, al atașamentului față de Ceaușescu. Cei șapte „eroi” care au vorbit, împușcând în suflute cu glonțul cuvintului. Au tras. În primă instanță în suflutele colegilor din sală, galbeni de teroare, căci se vedeau priviți cu ură, ca unui care acuză-acuză au de gînd să pactizeze cu „dușmanii neamului”. Șapte împotriva Plebei. A celei din Timișoara, a celei adunate în Piața Libertății din Cluj și a celei masate, ca o turmă neputincioasă, în sala 10 a Universității.

Dar, oare, mi-am zis într-o noapte de insomnie, ce mai fac cei șapte acum, cînd speră că uitarea s-a lăsat, balsam, peste oribila lor dezumanizare? Oare ei n-au insomnii?

M-am interesat. Mai bine n-aș fi făcut-o, ca să nu-mi amăresc și mai rău sufletul. Căci iată-i, în ordinea luării de cuvînt:

I. GRIGORE DRONDOR, profesor, secretarul de partid pe Universitate, cu studii în U.R.S.S. Filosof (!). Tunet și pucioasă! El a improșcat primul, marcînd drumul. Ce face acum? L-au contestat studenții și a trebuit „pensionat”. Pensie de profesor universitar. Fără să aibă nici vîrstă, nici vechimea. Cu atît mai puțin calitatea, fiind doar activist de partid, fără un rînd scris. Victimă, sărmanul!

II. NICOLAE EDROIU, conferențiar, prorector, activist de partid din primul an de facultate. Istoric. Sigur pe sine. „Ar trebui împușcați!” Da, așa a spus. Acum? A fost avansat profesor universitar. O vreme nu i s-a auzit vocea insolentă, de ofițer politic, pe coridoare, iar pe stradă se prelingea pe lingă ziduri. Acum, vocea e prezentă din nou, fără nici un tremur de vină. În fond, a jucat scenariul corect, nu? A tras, a fost avansat. Asemeni căpitanului Carp Dandă, care

l-a împușcat pe Călin Nemeș. Numai că, în dosul avansării lui Edroiu, se află cel mai „subțire” bolșevic clujean.

III. VASILE VESA, conferențiar, secretar de partid pe centrul universitar, pui al partidului, la fel ca și Edroiu. Istoric al epocii „contemporane”, cuvintele lui aveau „greutate”: „Imperativul păstrării valorilor epocii Ceaușescu ne obligă să-i zdrobim pe acești ticăloși”. Adică plebea din stradă. Acum? A fost avansat, e profesor universitar plin și... NU SE CONSIDERĂ VINOVAȚ CU NI-

MIC! A tras, a fost avansat. Așa merg lucrurile.

IV. VOICU LASCUS, conferențiar, președinte de sindicat pe Universitate. Unicul care și-a ieșit din pepeni, în pofida renumelui de om calm pe care și-l câștigase. Indignarea partinică și ura l-au dus la pragul isteriei. A reușit să fie cel mai vehement. Acum? Pedagogul cu o carte inspirată din Makarenko a fost și el avansat profesor plin, căci a tras, și a tras din plin. Eecola!

V. TEODOR LUPSE, profesor cu studii în U.R.S.S., șeful catedrei de filosofie, bolșevic

cinic, omul care se mindrea că nu are nici măcar un articol scris. „Eu trebuie să veghez politica partidului, nu am timp de fleacuri!” Cuvîntarea lui Lupse a înghețat inimile prin cinismul ei lugubru. Acum? Contestat de studenți, e și el pensionar cu tain de profesor universitar, la 50 de ani și fără vechimea necesară. Mari sînt minunile consensului. Doamne! Fire activă însă, el este liderul local al partidului lui Verdeț.

VI. ȘTEFAN PASCU, academician, istoric, mințit cu ceaușism pînă în virful unghiilor. A vorbit mult, după obicei, incoerent, cu doza de soleroză implicită, dînd dovadă clară că e singurul din sală care nu înțelege o iotă din ceea ce se înțepla cu poporul român. Acum? E președintele Filialei Cluj a Academiei Române și profesor consultant la Universitate. Și iată cum tov. Acad. Prof. Dr. Doc. Ștefan Pascu reprezintă cu onor istoriografia românească în Italia, tocmai în acest moment.

VII. MIRON IONESCU, conferențiar, doctrinar marxist de mina a doua. Tip „simpatic”. A avut „umor” pînă și în acele clipe. Ce sigur era că totul se va termina „cu bine” și că va fi iar ca înainte! Nu s-a terminat cu bine, dar e ca înainte, ba chiar și mai și. Căci domnia sa a fost de asemenea avansat profesor plin și predă cursuri de democrație. Gloantele cu floricele i-au încununat cariera. Și iată cum merg lucrurile.

Șapte împotriva plebei. O mascaradă care a învăluit cu negura angoasei vechiul oraș cărturăresc de pe Someș. Angoasa persistă. Doi, doar au fost amendați, studenții rezistînd la toate presiunile de a-i accepta. Căci la Cluj s-a comis o crimă mai mare decît cea din Piață: după revoluție, la Universitate, studenții dezorientați, copii încă în fața mării fracturi istorice produse, au fost manevrați printr-o abilitate și dură acțiune a securiștilor din ALMA MATER, incitî-i-au „ales” în frunte tot pe AI NOȘTRI, eșalonul secund, ezoteric și „subțire”. Aceștia i-au vindut pe studenți la prima grevă. Lucrurile sînt cunoscute. Au fost sacrificați 3-4 inși deosebit de detestați, din cauza murdăriei ieșite din comun, și asta, doar la inițiativa și insistența îndreptățită a studenților. Ei suferă acum teribil, pe pensi-oare de profesori universitari (cam trei salarii de muncitori tineri). Au fost însă răzbunați recent cînd cu „negocierea salariilor”, care a urmărit curățirea Universității și Academiei din Cluj de indezirabili și opozanți, prin înlăturare și marginalizare. Pînă cînd vor fi numai de AI NOȘTRI și cînd, desigur, cei doi vor fi readuși, pe o porțiță din spate, din nou, în ALMA MATER NAPOCENSIS. Iar falanga celor șapte care au împușcat în suflutele plebei va fi iarăși întreagă, pentru liniștea noastră.

...Cînd s-a ieșit din acea sedință, plebea era gata să înfrunte gloantele securiștilor, aflați peste tot. Piața Libertății, ora 15.45: pe caldarim au înflorit jerbe de singe. Pe caldarim au rămas două creiere ome- nești, urmăritor de întregi, expulzate ca din prastie de lichidul encefalic brusc depresurizat. Ciudat: soldații erau în față, dar neurochirurgul Dr. Gheorghe Mureșan a primit la clinică numai „pacienți” împușcați în ceafă.

Așa a fost și astfel arată democrația noastră originală. Te simți îndreptățit deci să afirmi: „Clujul de astăzi este o imensă feudă neocomunistă”.

Scrisoare deschisă

D-lui Petre Roman

D-le prim-ministru,

V-am rămîne deosebit de îndatorat dacă, în afara zimbe- tului fermecător pe care-l a- fișatți cu ocazia vizitelor și în- tîlnirilor de lucru, sau a inter- viurilor și conferințelor de presă programate de TVR, ați avea bunăvoința de a lua în considerare semnalările apărute în presă, articole care pun în lumină abuzuri și ilegalități grave comise de persoane pe care dv. le-ați girat. N-ar fi neapărat un semn de bună- voință acesta, cît un comporta- ment firesc și o dovadă a sim- tului de dreptate și bună in- tenție, care ar trebui să carac- terizeze o persoană cu preroga- tivele funcției pe care o dețineți.

Fotografie de SILVIU STAN

În numerele 26 și 27 ale publicației noastre am relatat două asemenea cazuri de abuz grosolan, abuzuri comise de prefectul și primarul de Cluj, indivizi care au încălcat cu nonșalanță legea, gîndindu-se la propriile interese și profi- turi. Am cerut atunci cu insis- tență anchetarea acelor cazuri și luarea măsurilor corespun- zătoare, dar fără nici un rezul- tat. Mai mult decît atît, sîntem informați că abuzurile continuă, acei funcționari corupți dînd dovadă de lipsa oricărui scrupul.

În dorința de a vă aduce mai aproape amănuntele acestor a- faceri murdare, am luat legă- tura cu colegii noștri de la Televiziune, rugîndu-i pe ei să preia anchetele respective. Răspunsul — descurajator — a fost că, pînă în septembrie, nici nu poate fi vorba de rea- lizarea unor asemenea anchete, intrucît unor conducerea RTV, invocînd „perioada estivală”, a restrîns pînă la inexistență spațiul acordat unor asemenea emisiuni, preferîndu-le pe cele de divertisment... Să fie a- ceasta o măsură pentru liniștea noastră? Dar pentru cei furați și nedreptățiți?

Dincolo de interesele mărune- te de partid, chiar credeți că procedați corect și diplomatic, lăsînd pradă unor oameni corupți un întreg județ și un municipiu, prin nepăsarea pe care o adoptați?

Noi facem cuvenita revenire, în speranța că o să auzim de bine. În rest, numai viitorul...

Grupaj realizat de PAUL VINICIUS

Medicii — ca și golanii

La începutul lui iulie un pacient s-a prezentat la o cunoș- tință de-a lui, un medic de la Spitalul județean Oradea, pentru a-i opera un chist de grăsime. Este refuzat politicos, în ciuda faptului că se cunoșteau. „Nu vreau să se spună despre mine că sînt un spărgător de grevă”, i-a spus me- dicul. „Așteaptă și tu rezultatul negocierilor în legătură cu greva noastră”. Medicii, ca și golanii din Piața Universității, au fost lăsați să fiarbă în suc propriu. Prin comunicate tele-

vizate mai maj că nu s-au asmuțit pacienții împotriva medi- cilor. Un doctor din Oradea mi-a mărturisit că de la Di- recția Sanitară Bihor s-a cerut un fel de listă cu medicii mai „revoluționari”, ca pe vremea Ceaușescului. Pentru in- timidare sau pentru ca cineva să se poată răfuî mai tirziu cu ei.

În trei județe: Harghita, Covasna și Tulcea doctorii exa- sperați și-au depus demisia. Ce făceam dacă își depuneau demisia toți medicii din țară? Asistam oare pentru pri- ma dată în istorie la un marș al bolnavilor împotriva Guvernului României?

PAȘCU BALACI

Un om luptă eroic pentru eliberarea unor părți din țara sa cotoșită, se impotrivește genocidului hitlerist, salvează de la moarte sute de mii de oameni și plătește pentru toate acestea cu viața. Mareșalul Antonescu. Un altul intră în cirdășie cu Hitler, participă la război fără să aibă vreun teritoriu de eliberat și trimite la moarte în lagărele fasciste sute de mii de oameni. Nu i se întâmplă nimic și moare de moarte bună. Miklos Horthy. Și totuși presa din Ungaria îl numește pe cel dintâi „fascist notoriu” (vezi textul din chenar) și îl reabilitează pe celălalt. Adică această presă procedează de parcă ar vrea să se încadreze perfect profilului paginii de față. Dar procedeul nu poate păcăli decât pe naivi.

UNGARIA: Va redeveni HORTHY MIKLÓS erou național?

Figură sinistrală a perioadei interbelice, revanșard și dușman declarat al României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei, ex-regentul Horthy Miklós (1868-1957) are toate șansele de a fi instalat în panteonul eroilor națiunii maghiare. Informațiile ne sînt furnizate chiar de către o gazetă din Szolnok în care citim negru pe alb: „Is-toria i-a destinat localității Kenderes o soartă aleasă. Prin faptul că localitatea a fost locul natal al regentului Horthy, a-supra comunei au strălucit cînd razele soarelui, cînd anii întunecați”. Și citeva rânduri mai departe: „Evident, Horthy nu a fost dictator fascist, cum s-a dorit înainte să fie considerat. Guvernarea sa a avut aspecte pozitive și negative. Guvernarea horthystă n-a fost neapărat cea mai întunecată perioadă a istoriei” („Néplap” din 29 iunie, pag. 7).

E adevărat, autorul articolului reproduce și părerile celor ce se opun aducerii rămășițelor pămîntesti ale defunctului de la Lisabona la Kenderes, ca și pe cele ce recomandă prudență și moderație în poziția oficială a guvernului. Aflăm totuși că sondajele de opinie la nivel parlamentar și în rândul cetățenilor din Kenderes converg spre concluzii favorabile măsurilor de reabilitare a fostului dictator.

Este locul să amintim cititorilor noștri că amiralul Horthy nu și-a sfîrșit zilele în vreo închisoare comunistă și nici în fața plutonului de execuție. Beneficiind de un oonkurs fericit de împrejurări și, desigur, și de mult noroc, amiralul fără mare a izbutit la sfîrșitul războiului să o steargă din Ger-

Tanțos și victorios, pe vremea cînd se înfrupta din bucatele căzute de pe masa lui Hitler.

mania și să-și afle azil sigur în Portugalia. Acolo mai trăiește pînă azi nevasta lui Horthy Istvan, Ilona Bowden (recăsătorită și purtînd numele noului ei soț), care a început deja tratativele cu primăria din Kenderes. Or este bine știut că pentru fărâdelegile sale, Horthy Miklós ar fi trebuit să fie judecat alături de ceilalți criminali de război. El a pus în Ungaria bazele unei dictaturi de tip fascist și a fost printre primii aliați și colaboratori de votați ai Führerului. L-a însoțit pe acesta în expedițiile militare desfășurate în Cehoslovacia și Iugoslavia, a angrenat

Ungaria în războiul contra U.R.S.S. în condițiile în care nu avea de eliberat teritorii ungurești răpîte de sovietici. Trufașul amiral se mai face vinovat pentru crime împotriva umanității, el a organizat cu singure rece deportarea evreilor din Transilvania și Ungaria și a tutelat cu cinism asasinarea în masă a românilor ardeleni. Cu toate acestea, acest călău în uniformă de amiral a murit ca orice om cîntat în patul lui, într-o vilă din Lisabona.

Sub ocupația comunistă, numele lui Horthy a fost blamat, iar locuitorii comunei natale supravegheați de agenții poli-

ției secrete, mai notează autorul relatării din „Néplap”. Dar, spune tot el, odată cu libertatea, sâtenii au început să-și amintească plini de recunoștință de fostul lor stăpîn, în care azi recunosc un om popular, de omenie și mai ales pe cel care le-a făcut în comună poștă, școli, stație de cale ferată, drum pietruit, canalizare. De altfel, la Kenderes, a început o acțiune pentru stringere de semnături, imensa majoritate exprimîndu-și acordul pentru aducerea defunctului în cripta familială. Pe adresa primăriei au sosit și numeroase scrisori din diaspora maghiară, mulți unguri stabiliți în străinătate dorînd să-și procure din vreme bilete de avion pentru a participa la funeraliile lui „viteză Horthy Miklós de Baia Mare”.

Iată și părerile unor parlamentari, reproduse și ele tot din cuprinsul articolului menționat. Kőrösi Imre, deputat MDF, socotește normal ca Horthy să fie reînhumat acolo unde „cu bune și rele”, a făcut politică. „Dar nu trebuie să facem din el erou, căci mult mai mulți au făcut bine acestei țări”. Vitányi Iván, deputat socialist, arată că partidul său nu are obiecții în legătură cu aducerea în țară a rămășițelor pămîntesti. Partidul ar protesta numai dacă „Horthy ar fi dat ca exemplu istoric”. Pető Iván, șeful fracțiunii SZDSZ, nu vede un pericol în jern din faptul că Horthy va fi adus la locul de veci în comună sa natală. Îl îngrijorează mai mult reacția externă. Reabilitarea lui Horthy, observă parlamentarul, ar putea simboliza, în țările învecinate, renașterea mai vechilor pretenții teritoriale ale Ungariei.

Sînt exprimate și puncte de vedere cu privire la modul în care va avea loc ceremonia de reînhumare. Unii propun ca statul să nu aibă nici un fel de amestec, iar toate obligațiile să revină în exclusivitate familiei răposatului. Alții, dimpotrivă, sînt îngrijorați că evenimentul va avea loc în secret și nu va prileji o largă și înălțătoare adunare comemorativă.

Care va fi reacția românilor? E de presupus că mulți își vor manifesta indignarea, iar alții se vor mărgini să adopte o atitudine de superioară indiferență. În ceea ce mă privește, îmi îngădui să apreciez că aducerea unui sac cu oase moarte la Kenderes nu va avea nici darul de a înrăutăți relațiile româno-maghiare, nici de a potența atitudinea cercurilor revanșarde. La el acasă, fiecare popor își revizulește istoria cum crede de cuviință. Altele îmi sînt întrebările și nedumeririle. Întimplarea face ca pregătirile pentru funeraliile amiralului

Din comandant nazist — erou național. Bucureștii a reconsiderat rolul lui Antonescu

(Correspondență din București publicată în cotidianul ungar „Magyar Hirlap” din 24 iunie 1991)

Mareșalul Antonescu, comandant român, fascist notoriu, a fost obiectul unei campanii de preamărire în România cu prilejul aniversării a 50 de ani de cînd, din ordinul său, la 22 iunie 1941, trupele române au trecut Prutul, spre Uniunea Sovietică.

Potrivit celei mai noi concepții istorice românești, acțiunea a servit interesele poporului și singurul său scop a fost realipirea „teritoriilor românești străbune” — Bucovina și Basarabia.

În condițiile reînvierii aproape fără precedent a naționalismului român, nu a fost o surpriză faptul că atît puterză cît și opoziția au fost pe deplin de acord cu această reconsiderare. Numai cele două grupuri etnice care au suferit cel mai mult sub fascism, comunitatea maghiară și cea evreiască, s-au ținut departe de sărbătoarea generală. Deputații U.D.M.R., de exemplu, nu s-au ridicat de pe locurile lor cînd la ședința Parlamentului român s-a pîstrat un minut de tăcere în amintirea dictatorului fascist, devenit erou al națiunii române.

Publicațiile românești, televiziunea și radioul îl elogiază pe Antonescu, intrarea în războiul antisovietic în urmă cu o jumătate de secol prin grupaje ample de materiale și articole de mare extindere.

fascist să aibă loc la o oră cînd, în România sînt exprimate deschis, prin evaluări lucide și nepărtinitoare, păreri în legătură cu meritele și scăderile mareșalului Ion Antonescu. Or, între Horthy și Antonescu, deosebirile privind conduita politică, civică și morală sînt enorme. În primul caz avem de-aface cu un dictator agresor, hrînit cu ideile intoleranței și disprețului față de ființa și crezul altor popoare. În vreme ce conducătorul român — în pofida acuzațiilor ce i se pot aduce — a purtat bătălia doar pentru recucerirea teritoriilor cotoșite

Cripta familială unde urmează să-l fie aduse rămășițele pămîntesti.

și a încheiat alianțe nedorite numai din motive conjuncturale și de strategie. El a fost, de altfel, singurul care s-a opus dictatelor segregacioniste ale Reichului nazist, salvînd de la moarte sute de mii de cetățeni aparținînd populațiilor conlocuitoare. Cu toate acestea, iată, cei ce se grăbesc să ne cenzureze istoria vîd în dreapta și imparțială reconsiderare a mareșalului Antonescu un afront adus victimelor terorii hitleriste. În mod ciudat, observațiile insidioase, sosite din străinătate, cad numai în ograda românească și nu în cea a vecinilor noștri. Și atunci ne întrebăm iarăși: De ce, Doamne, se aruncă mereu cu pietre în trecutul nostru național, de ce atîtea acuzații nefondate peste sufletul unui popor blind, milostiv și îngăduitor cu semenii de alte graiuri și a cărui istorie s-a țesut de veacuri numai din sentimente pacifiste și nîcînd din lăcomie și rapt în detrimentul altor națiuni?

LIVIU TIMBUS

Conacul din Kenderes, transformat în școală în vremea dictaturii comuniste.

Pare cu totul straniu și de neconceput, în acest sfârșit de veac și de mileniu, comportamentul unor semeni de-și noștri, care frizează prostia agresivă. Tare mă tem că maica Nimfodora Utale, de la mănăstirea Sucevița, pare a fi un atare specimen care îngroașă vădit stratul social nămolos ieșit la iveală după Revoluția din Decembrie '89, ca marile ape, care scot din adâncuri te miri ce în revărsările lor de primăvară. Altfel nu ne închipuim că maica Nimfodora avea ce avea cu Eminescu, încă din fașă, dacă nu cumva agresivitatea sa culturală (este iconomă, deci administratoare la mănăstire) se datorează nu unei educații strădale, ci unei slabe creșteri de-acasă, căci Eminescu este primit ca un sfânt în fiecare casă de bun român, în Moldova ca și în Transilvania, în Muntenia ca și în Moldova, în Basarabia și Bucovina.

Ajutată, probabil, de cîțiva ciobani destoinici, de un vâcar și un porcar, aceștia din urmă smulg din temelii și demolează statuia marelui nostru poet, care fusese amplasată chiar pe drumul care duce spre mănăstirea Sucevița. Inconștientă? Duiosă atitudine infantilă? Necoacere mintală? Pe ultimii metri cultivați cu pătrunjel postrevoluționar, găsești și astfel de „ecumeni” cu judecată strimă: adică, dacă voi, la București, l-ați dărâmat pe Lenin, noi de ce nu l-am putea dărâma pe Eminescu? Pe Iancu? Pe Bălcescu? Cine judecă astfel, judecă împotriva poporului român și, din nefericire, nu sînt puțini la număr aceștia din urmă. Din consemnările probe ale d-lui Dumitru Brădățan reiese că se poate de lîmpede că statuia lui Eminescu a fost terfelită și batjocorită de miini dirijate de creiere oligofrene.

Bustul lui Eminescu a fost comandat pentru India, dar printr-un fericit concurs de împrejurări statuia a rămas în țară, datorită unui preot de ispravă. Bustul marelui nostru preste limbă și grai, aparține tinărului și talentatului sculptor bucureștean Ion Mindrescu. La 6 august

1990 au participat la sfîntirea și binecuvîntarea lui sătenii, un sobor de preoți, IPS Daniel, mitropolitul Moldovei și al Bucovinei, scriitori, ziariști, oameni de cultură și artă, mireni.

Numai că maica Nimfodora, cu nume subversiv de Brigitte Bardot, se explicitează în mod inadmisibil, primitiv: „Asta-i un idol care tulbură maicile și nu-și găsește nici un fel de vecinătate cu biserica”. Doamne, cită inconștientă

oprit într-un vîrf de deal să-și tragă suflarea...

Se vede, ca de la o postă, că maica Nimfodora se pricepe mai mult la mulsul oilor și la făcutul „cășuțului” decît la spiritualitatea românească și la reprezentanții ei de marcă. Cele 40 de măicuțe de la Sucevița, nu sînt de acord cu părerile deplasate ale administratoarei lor. Cum să te tulbure chipul unui înger? Cum să te tulbure, cu prezența înmăr-

tația. Mă mir că nu le tulbură preoții și ciobanii trupul, iar nu o marmură rece — cugetul! Ce spune numitul Pimen: „Nu putem să ne opunem suvoilui. Este o atitudine extremistă și dintr-o parte și din alta. Ce, Eminescu e o cîrpă? Să găsim un loc potrivit”. Iată, deci, că iconomă iconoclasta nimfomana Nimfodora are un reazim și un căpățîi. Are chiar sprijin în atitudinile sale vandaliste în autoritățile locale. Trist și dureros exemplu.

Compatriotul nostru, Dumitru Brădățanu, explică detaliat, cu multă amărăciune în suflet, că maica Nimfodora se ocupă mai departe de oi și de cașul de la gura lui papă-lapte. Numai niște neisprăviți puteau să-l dea tacita încuviințare într-o astfel de întreprindere mizeră. Mai are tupeu această femeie de la oi să se și laude prin sat: „Ce-au adus pe dracu asta aici? Într-o noapte îi dau muchie și-l dau jos. Trebuia să-l pună în ogradă la dînsul”. Dante este peste tot în Italia. De la Verona la Florența și Ravena, și de aici la Roma. Chipul lui Napoleon figurează mai peste tot în Franța, chiar și pe drumuri obscure de țară, rememorînd drumul la vreo curtezană. Preotul și poetul cărturar, Constantin Hrehor, s-a gîndit ce s-a gîndit și s-a gîndit bine: de ce să plece statuia poetului în drum spre India, unde era comandată contra frumuseții sume de 200 000 lei? Eminescu trebuie să rămînă în cuget și-n simțiri, dar și în crustat în marmură vie, în spațiul moldav, bucovinean și românesc, așadar.

Iartă-ne, coane Mihai. Te vom pune la loc. Pe secul și în fîrida sufletului nostru. Tu să-i aperi și să-i ocrotești pe români. Nu sînt ei chiar ultimii oameni pe rotogolul acesta de pulbere. Au trecut, însă, prin experiențe atît de dramatice încît au uitat de neam, de sfinții neamului, au uitat cel mai adesea de ei înșiși. Roagă-te pentru noi. Luceafăr al mărilor și al zărilor. Și ocrotește-ne PRE noi. Amin.

DORIN SĂLĂJAN

LA MĂNĂSTIREA SUCEVIȚA

Maica Nimfodora demolează bustul lui Eminescu!

zace în scîlfirila acestei iconome. Eminescu și Avram Iancu, sfinți blajini și suferinzi ai neamului românesc, ar trebui, cipă de clipă, să sălășluiască în fiecare casă de bun român, necum în locurile de priveghere și popas. Avram Iancu și Mihai Eminescu au innebunit de durerile și necazurile acestui popor. Ei sînt sfinții neamului nostru. Maica Nimfodora are ce are cu sfinții neamului nostru! Tulbură, chipurile, maicile, spiritul lor în derivă! O atare mentalitate nu se poate cuibări decît în capul unei ciobănițe cu două clase mai mult ca trenul,

murită, un sfînt suferind pentru poporul tău? Ce spune însă plut. maj. D. Simion? El spune: „Cei care au deteriorat-o (statuia — n.n.) vor fi obligați să o pună la loc. Eu mă angajez să aflu cine l-a dat jos”. Frumos angajament, n-am ce zice. Numai că bustul marelui nostru poet zace aruncat în șura fierarului satului, printre potcoave, unelte agricole, paie, strujeni și fin.

Ce spune IPS Pimen, de la arhiepiscopia? Dar secretarul Hris? Că, probabil, n-a fost ales bine locul plasării bustului marelui nostru poet. Că le tulbură medi-

Kodak
VA OFERA

- FILME COLOR ● ECHIPAMENTE FOTO
- APARATE DE FOTOGRAFIAT ● BATERII
- PROCESARI RAPIDE DE FILME SI FOTOGRAFII COLOR PE HIRTIE KODAK
- CONSULTING SI INDICATII DE SPECIALITATE

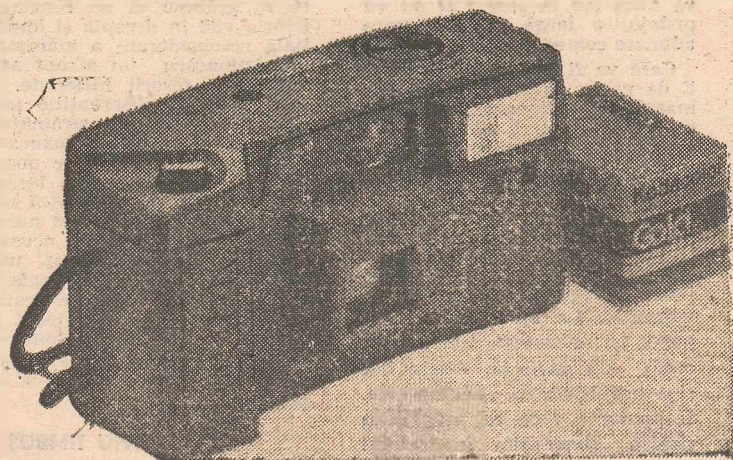
CONCURS * CONCURS * CONCURS

PENTRU CEL MAI SCURT SI SUGESTIV SLOGAN PUBLICITAR KODAK

- 1 premiu I - excursie de 3 zile la Budapesta (1 persoana)
- 1 premiu II - week-end pentru 2 persoane la Poiana Brasov
- 4 premii III - aparat de fotografiat cu film color KODAK

Numai cu intreaga dvs. fantezie si o carte postala trimisa pina la 31 august 1991 pe adresa:

CONCURS "SLOGAN KODAK"
Bucuresti, str. Luterana 2-4;
sc. D2, et. 7, ap. 21, sector 1
firma KODAK

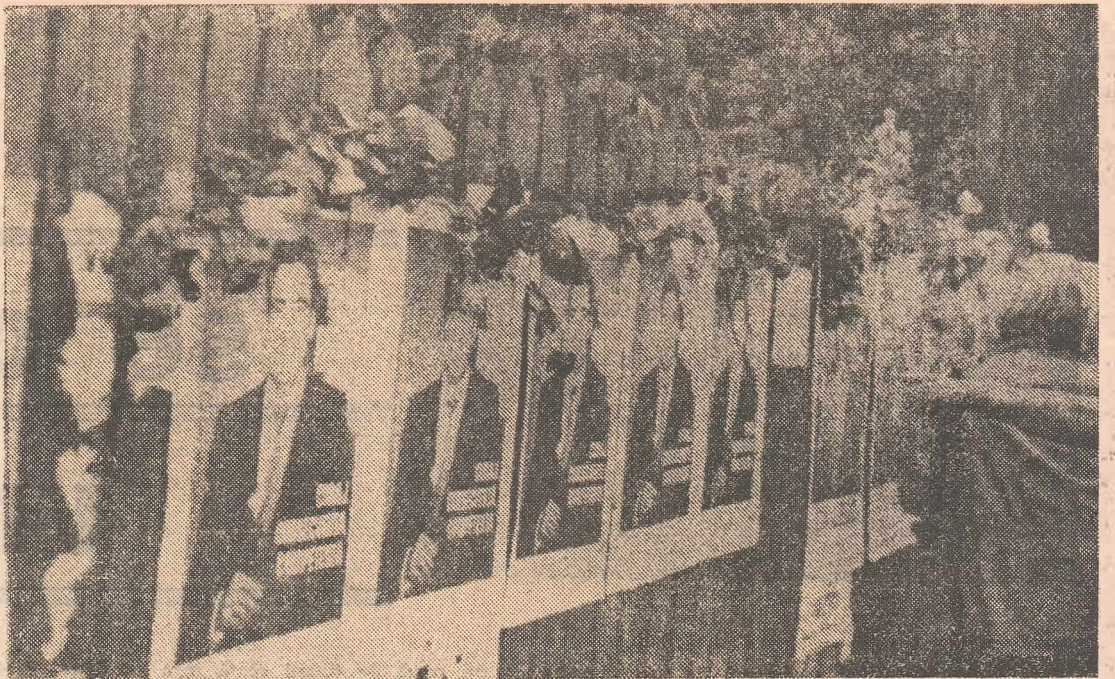
PUTETI CISTIGA UN PREMIU DE NEUITATI
REZULTATUL CONCURSULUI VA FI PUBLICAT IN PRIMUL
NUMAR DIN LUNA OCTOMBRIE AL ACESTEI PUBLICATII

REPREZENTATA IN EXCLUSIVITATE DE:

MTIL ROM SRL

Tel: 14.68.13 sau 14.72.27; FAX: 14.61.04
Bucuresti, str. Luterana 2-4, sc. D2,
Et. 7, Ap 21, Sector 1

Greu la deal cu patronii mici

Patronul român se naște greu. În urmă cu mai bine de-un an, el era socotit nu doar o ființă parșivă, ci și intrucitivă idiota. Clamând „Nu vrem patroni”, mulțimea isterică zicea, că se apăra de iminenta primejdie că „vin patronii și ne închid fabricile”, dar ce patron ar fi interesat să cumpere o fabrică numai ca să-i închidă porțile rămâne un mister de explorat pe linia de frontieră dintre istorie și ramurile medicinii ce se ocupă de dereglările mintale.

Fusese ucisă, prin urmărire, însăși ideea de patron. E adevărat că, între timp, această idee a fost nițel reabilitată, dar nu trebuie să ne mirăm că până astăzi tot cu atita ne-am ales, mai mult cu o idee decât cu patroni în carne și oase. În ciuda faptului că, dacă nu poate să fie patron, de la o vreme încocoace se observă că aproape tot cetățeanul vrea să fie și el măcar patronas, patronel, patronuț. Oricum, numai derivat de patron să se cheme. De unde se vede că ne aflăm încă în situația de-a avea o percepție mai degrabă literară, ca să zicem așa, a respectivului personaj. În timp ce este evident că economia națională arată ca o Vale a Plinșerii pe-a cărei iarbă și prin a cărei luncă e greu de crezut că are să treacă cineva fluierând cu nopăsarea în fața victiei pe care ti-o dau succesul garantat și buzunarele pline de banii curgând mereu dintr-un profil sigur și substanțial. Iar până la vacanțele petrecute la Nisa mai trebuie să treacă măcar vreun cîcinal, nu-i așa?

Totuși, aproape de un an, există la noi ceva care se numește Patronatul Național Român. Un fel de sindicat care apară interesele întreprinzătorilor particulari și „facilitează” legătura cu patronatele naționale din foarte multe țări. Ales cu cineva zile în urmă ca director, cunoscutul artist Mihai Ciucă, om care în ultimii 20 de ani a colindat lumea și s-a dovedit a avea într-adevăr o stea năro-

coasă, ne spune cu volubilitatea-i caracteristică în care se citește înclinația de-a socoti viața ca pe-o scenă mai mare: „Chiar acum m-am întors de la guvern. Am primit un material în legătură cu o comisie mixtă guvern-patronat. O comisie din care vor face parte reprezentanți guvernului, dl. Adrian Severin, și 4 reprezentanți ai patronatului din țară. Noi ar urma să fim purtătorii de cuvânt ai patronatului privat din România”. Între altele, această comisie s-ar putea dovedi utilă, crede dl. Mihai Ciucă, intrucit „există multe bănci străine care vor să ne ajute, dar în neapărat ca la discuțiile despre investiții să participe și reprezentanții patronatului român”. În al doilea rând, mai zice artistul nostru referindu-se de data aceasta în special la băncile românești, se pune problema garanțiilor pe care le poate oferi întreprinzătorul român: „Mai presus de orice, el nu poate prezenta garanții. El are o casă sau o mașină, dacă le are. Deci trebuie să ne străduim prin această comisie ca întreprinzătorilor să li se dea credite cu garanții minime, că altfel nu se poate produce dezechilibrul și nu ne putem urni din loc”.

Patronatul Național Român sună încurajator, solid, și nu s-ar zice că importanța acestei instituții nu impune o anumită solemnitate a postirii numelui ei. Numai că solemnitatea respectivă se risipește într-o oarecare măsură auzind povești adevărate care au tras pe terenul derizoriului renumele abia în curs de a se forma al acestei instituții de care se leagă, în mod cert, destule speranțe. Bunăoară, povești despre trimiterea în străinătate a unor lăutari drept constructori. Din păcate, același efect al derizoriului, ca să nu spunem altfel, îl provoacă la P.N.R. și o oarecare inaptitudine, destul de lesne observabilă, de a nu se răspunde clar la întrebări clare. Nu sîntem dintre cei care să

nu ne sesizăm când la întrebări directe primim răspunsuri ocolite. Și înțelegem că dl. Mihai Ciucă e nou în funcție, dar alți vreo cîțiva interlocutori, fiind mai vechi pe statele de plată, ni s-a părut cam curios că ne obligau să purtăm astfel de dialoguri: „Cite firme ziceți că ați contactat? Și cam de prin ce țări? Cu aproximație...”. „La ora actuală, s-a înființat o reprezentanță...”. „Domnul meu: spuneți-mi două cifre, asta v-am întrebat. Dacă le știți. Dacă nu, nu”. Și nu a fost! Sau iată ce a urmat după întrebarea simplă cam cîți sint „producători” dintre cei înscrși în patronat: „Acoperim o gamă mare de activități, plecînd de la darace de lină, întreprinderi mici de reparații material de uz casnic, fabrici de bere...”. „Avem și fabrici de bere?”. „Avem oameni care vor să facă așa ceva și cer sprijin”. „E vreuna care a început să producă?”. „Mi se pare că este una, o să vă spun imediat, să întreb pe cineva care știe mai bine”. Și tot așa: ezitări, amf-

nări, strecurări pe după colț. Un mod obositor de a discuta. Încît și dl. Mihai Ciucă, exasperat de această diplomatie patronală, a izbucnit la un moment dat, atunci cînd adusesem în discuție o categorie mai specială de întreprinzători, cei care au ca punct de pornire — de exemplu — o invenție brevetată. Mulți dintre ei au nevoie de un studiu tehnico-economic fără de care ar fi greu să se lanseze în activitatea productivă și comercială. Or, la spusele unuia dintre interlocutori, cum că „încercăm să-l ajutăm”, dl. Ciucă a sărit de pe scaun și-a avut următoarea replică: „Nu încercăm! Nu încercăm! Noi știm ce vrem! Nu încercăm! Îi ajutăm!”. Să dea Dumnezeu să fie așa. Dar ca să nu fie altfel, m-am gândit că vād cam ce cred că au de învățat patronii noștri în devenire nu numai de la occidentali, ci și de la patronatele altor țări foste comuniste. De la unguri, bunăoară, sau de la polonezi. Dar m-am lămurit

repede că nu făcusem decît să ofer un subiect de viitoare meditație. Păd da!

Facem aceste observații fără a uita că majoritatea întreprinzătorilor particulari nu s-au înscris încă în Patronatul Național Român și, mai ales, că tocmai aceia cu bani mai mulți, foști sau actuali, nomenclaturisti, se țin departe și lucrează pe cont propriu. Pescumne că știu ei ce știu. Așteaptă să se împlinească mai repede, probabil, ceea ce lumea a și început să considere a fi o anumite lefinire a capitalului național, în așa fel încît o parte însemnată a economiei românești să poată trece în stăpînire lor, la un preț cît mai mic. Din acest punct de vedere, Patronatul Național Român are o foarte serioasă concurență. Dar să ne încapătînim să credem pînă la sfîrșit că el nu va ajunge să reprezinte o vorbă goală sau, în orice caz, una cu prea puțin miez.

DUMITRU CONSTANTINESCU

Întoarcerea la arme

Românul se înarmează. Cu discreție, cu ingeniozitate, cu ambiție, cu nostalgie, cu bizidie. Vîsind la un „Colt” de precizie, la un „Miami” micuț și nevos, la un „Magnum” detonator, vîsîndu-se Gene Hackman, Clint Eastwood sau Alain Delon, românul „înteează” legea (dar ce lege nu poate fi driblată pe extremă, dacă vrei și poți) și își inventează arme. Într-un fel, re-inventează istoria. Armele confiscate numai în județul Arad pot figura într-o panoplie-muzeu și, poate, ideea nici n-ar fi prea deplasată socotînd că fiecare din „exponate” își are povestea lui neștiută, își conține gîndul obscur de legitimă sau ilegală apărare.

17 arme cu gaze (adaptabile la cartuș). Carabină de 7,92, din timpul războiului. Pistol de foc, marca „Wash”, calibru 6,35. Trei

arme artizanale, calibru 12, confecționate la filiala din Lipova a „Întreprinderii „Strungul” Arad, (gen flintă — epoca Tudor Vladimirescu). Trei pistolete minuscule (5—8 cm lungime) de mic calibru. Cartușe cu gaze și fără. Exploziv sustras de la mina Minova. Două arbaletе cu rază de ucidere 300—500 metri făurite artizanal (asemănătoare celor din epoca Vlad Tepeș). Un arc — perioada Robin Hood. Două lănci (care ne trimit la începuturile omenirii). O teapă.

Arme descoperite în numai patru luni ale acestui an și prezentate, în „premieră pe țară”, revistei noastre de dl. maior Gheorghe Noghiu, șeful serviciului arme, explozibili, stupefiante al Poliției județene Arad. Toate acestea (și multe altele, confiscate mai devreme) n-au apucat să fie folosite — iar

amănuntul parcă spune ceva. Se conturează, aici, o istorie a fricii. O stare a fricii. O retragere tăcută și asudată în spatele propriilor ziduri, care, oricînd pot fi atacate de nu se știe cine, de fantomele fostei poliții secrete, de mineri, de studenți, de ziaristi, de intelectuali, de FSN, de țărăniști, de fasciști (dar unde ni sint fasciști atît de invocați de Cîroceniul anului '90?), de ticăloși, de vinduți, de spioni, de vecini. În mod ciudat — și, poate, stupid — abia acum începe să ne fie frică. Abia acum renunțăm la bancuri politice și ne construim arbaletе. Abia acum dezgropăm carabina îngropată în vreme de război. Nu cu gînd rău. Numa' așa. Ca să fie. Ca să fim. Ca să ne imaginăm, o clipă, că am scăpat de stafia prezentului sărac, abstract, violent și incert, de vislul într-un „azi” care nu se mai transformă odată în „mîine”, ci într-un disperat, perpetuu ieri.

RADU CIOBOTEA

Școlarizarea elevilor din Basarabia

— Către liceele, grădinițele și școlile generale din România —

Ni s-a comunicat din partea Ministerului Științei și Învățămîntului din Chișinău, prin inspectoarea Emilia Cardaniuc, că Ministerul Învățămîntului din București a acordat o mie de burse pentru elevii din Republica Moldova, pentru anul școlar 1991—1992. Liceele din țară, care doresc să primească elevi din Basarabia, sînt rugate să telefoneze de urgență la Chișinău, la minister, d-nei Emilia Cardaniuc, la tel. 22 80 36 (ser-

viciu), 52 35 77 (acasă), precizînd numărul de elevi pe care îl vor școlariza. Comanda telefonică se face prin interurban — 091. Ofertele vor fi trimise în scris — semnătura directorului, stampila —, pe următoarea adresă: Ministerul Științei și Învățămîntului (pentru Emilia Cardaniuc) — 27005 Chișinău, str. Bănuțescu Bodoni nr. 61, et. II, cam. 205 — REPUBLICA MOLDOVA. Chișinăul ar dori să trimită elevi în țară, după cum urmează: 200 preșcolari, 200 pentru clasele primare, iar la licee (începînd cu clasa a IX-a)

— la sanitar 120, economic 100, prelucrarea lemnului 50, teoretic (limba română și o limbă străină) 200, matematică-informatică 100, prelucrarea tutunului 30, prelucrarea celulozei 20. Se are în vedere venirea în țară a unor absolvenți ai clasei a X-a. Sint solicitate să răspundă acestei chemări și liceele cu alt profil decît cele precizate mai înainte, ultima decizie a factorilor de conducere de la Chișinău luîndu-se în funcție de ofertele din țară. România s-a luminat prin prezența, de un an de zile, în mijlocul nostru, a fiilor fraților de peste Prut. Și anul școlar ce vine va trebui să-i avem în grijă și lingă inimile noastre.

GHEORGHE GAVRILĂ
COPIL
președintele Societății Culturale
Pro Basarabia și Bucovina

Cu și fără CO₂

Întîi și întîi, să vedem cum stau lucrurile cu capsulele pentru autosifon. Uită că mult căutate, îndeosebi în sezonul calduros, pe lângă faptul că nu rareori lipsesc din sifonării și din alte unități de desfacere aparținătoare întreprinderii de sucuri și răcoritoare București, atunci cînd, totuși, de bine de rău, se mai găsesc, multe din capsulele sigilate, oferite spre schimb, n-au nici un pic de CO₂ (se citește ce-o-đoi, nu codoi). Așa, de pildă, se întimplă frecvent cazul la Sifonăria nr. 31 din Calea Moșilor — București și la alte sifonării din zona aflată doar la doi pași de Bucur-Obor, unde se găsesc și sediul sus-menționatei unități. Deunăzi, gestionarei-vînzătoare Luiza Cristea de la 31 i-au fost aduse circa 200 de cutii (3000 capsule în total), mult prea puține față de cere, dar și din acestea, spre neplăcuta surpriză a clienților, circa 10 la sută erau goale-goluțe. Oamenii desigilau cutiile de plastic, le controlau și e

drept, că, după ce consemnau meticolos într-un registru numele propriu și numărul capsulelor găsite goale, gestionara, nu tocmai bucuroasă, le schimba cu altele pline. Firește, aici vînzătoarea-gestionară n-are nici o vină. Datorită neglijenței furnizorilor și neîncercării la presiunea indicată în normativ, multe capsule se autodescarcă înainte de a ajunge la centrul de desfacere. Fabrica lucrează prost, în dorul lelii.

Altfel stau treburile cu încărcatul sifoanelor. Ce se întimplă aici? Dintr-un singur tub de CO₂, dumneaei, vînzătoarea-gestionară, vrea să umple cit mai multe sifoane, cu mult peste normativul indicat. Și atunci, rezultatul este clar: în loc de sifon adevărat, care să și înțepie puțin la limbă, obții un fel de apă...chioară, numai bună de aruncat. Asta, în timp ce un sifon de un litru nu mai costă 0,75 lei, ci 4 lei!

MIHAI STĂNESCU

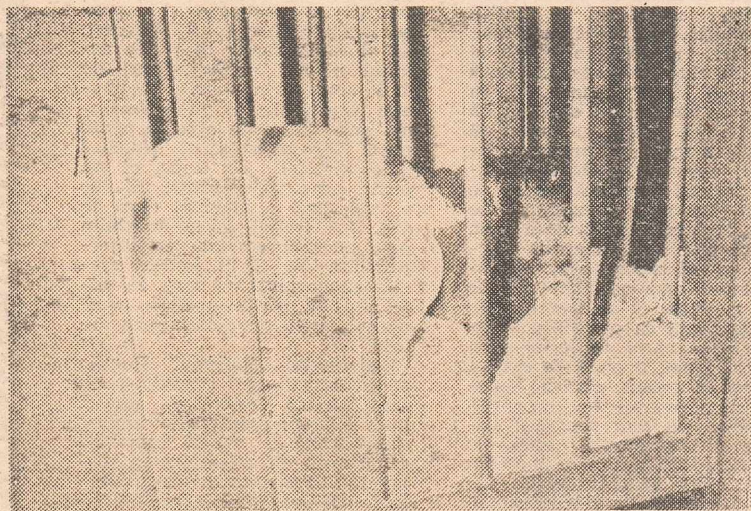
În cît timp se cheltuiește un copil?

Sase agenți federali americani de la serviciul de imigrări se află în România pentru a cerceta traficul de copii spre Statele Unite. De fapt, pe ei îi interesează ca cetățenii americani care vin aici să respecte legea: ei pot înfia copii din orice colț al lumii cu condiția ca aceștia să fie orfani, cu tată necunoscut sau abandonati de familie. Au început să cerceteze cazurile de adopție și au găsit adrese fictive, hotărâri judecătorești nesemnate sau altele pe care erau, pur și simplu, mizgălite niște x-uri. Încercând să pătrundă în această filieră de trafic de copii, unuia dintre agenți i s-au oferit în primele 24 de ore patru copii găzduiți la Hotel Lebăda, patru copii la Cărlărași, iar directorul unui spital i-a propus contra unui comision de 2000 dolari un copil „la comandă”. Una din persoanele care mediază astfel de infierii este doamna Mary Anne Bonn care are o agenție de infierii în Statele Unite. Are și cazier. Dar acesta nu este un lucru care să ne impresioneze pe noi care avem și parlamentari cu cazier. Doamna Mary Anne Bonn nu este în culpă față de statul român, se pare că va avea probleme doar cu autoritățile americane pe motive de evaziune fiscală. Pentru alte motive am adus în discuție numele acestei persoane. Ea a editat niște dosare publicitare în care sînt cuprinse datele ce trebuie cunoscute de cineva care vine să infieze copii în România: date generale despre țară, locuri unde este bine să se cazeze, legislația în vigoare dar și niște liste în care sînt notate cadourile care trebuiesc aduse pentru funcționarii români care eliberează actele. Măruntisuri: spray-uri, casete video și audio, șaluri etc. Mă gîndesc cu multă mindrie la bu-nul renume al funcționarilor noștri. Con-
cluziile celui care a editat aceste pliante

arată că un copil de țigani costă cam 5000 dolari, iar unul blond cu ochi albaștri cam 7000.
Verificînd fiecare loc de unde s-au făcut infierii pentru America, agenții federa-li au ajuns și în țigănia din strada Plo-

pilor, Blaj. Au descoperit o istorie ciu-dată care însă ieșea din sfera lor de in-teres pentru că privea situația unor ro-mâni. Au sesizat cazul autorităților ro-mâne. Este vorba de infierea a doi copii.

Sau pentru a fi mai aproape de adevăr, de vinzarea a doi copii. Diferența față de celelalte zeci de cazuri despre care am an-zit este aceea că cele două ex-mame vor copiii înapoi. De ce?

Copiii din imagine sînt cei pe care i-am găsit într-o seară în strada Brîncuței la două familii aparent onorabile. Micuții erau în drum de la părinții lor naturali spre cei adoptivi. Am încercat să aflăm de la proprietarii apartamentelor numele celor mici și ale părinților. Eram priviți cu iritare și perplexitate. Bineînțeles nu știau nimic. Aproape că se mirau de tupeul bebelușilor care au năvălit, pe neobservate, în apartamentele elegante.

A lor este împărăția ceturilor

Orbii nu sînt încarcerati în noaptea profundă pe care și-o imaginează atât de stingaci și patetic marea majoritate a lumii văzătoare. Mai chinuitor poate de-cît întinericul, ochii celor care și-au pierdut vederea sînt vătuiți cu o piclă prin care nu se mai pot zări nici contu-rurile, nici culorile; un bandaj de ceață fără fisuri dizolvă orice imagine.
Mila expeditivă încercată în fața nevă-zătorilor e o formă de comoditate. De fapt, în România universul orbirii a ră-mas secret, societatea nu cunoaște nimic din geometria acestuia și este deci nepri-cepută. Dacă nu indiferentă. Dar guver-nul zilelor noastre nici n-a înțeles prea bine ce atenție le dătoarează.

Cu bastonul prin Europa

■ Într-o seamă de muzee ale Franței sînt secții speciale în care lipsește se-verul avertisment „Nu atingeți expona-tele”. Deoarece nevăzătorii pîd să vadă cu minile, li se acordă dreptul să cu-noască pe cale tactilă operele de artă.
■ Încă din anii '80 Germania pregă-tește deficienții de vedere în informa-tică, electronică, industrie. Astăzi nu mai miră pe nimeni claviatura adaptată în scriere Braille a calculatoarelor și com-puterelor. Nimănui nu i se pare a opta minune a lumii un termometru, un ceas, deșteptător realizate special pentru nevă-zători, un semafor care semnalizează so-nor schimbarea culorilor.
■ Deficienții vizuali se informează fără eforturi deosebite. În Suedia, Noap-tea se transmite prin radio texte apărute în diverse ziare și reviste; dimineața sînt decodate datorită unui ordinator care transcrie textele în Braille.
■ Chiar și un orașel provincial din El-veția asigură, în cadrul unui complex ști-ințifico-industrial o sală exclusiv pentru nevăzători. Aceștia — grație unui sistem bazat pe informatică —, pot alege, citi și asculta oricare dintre cărțile sau pu-blicațiile existente în bibliotecă, fie

transerise pe loc în Braille, fie prin in-termediul unei voci sintetice.
■ Chiar în plin socialism biruitor, Un-garia își proteja handicapații văzului oferindu-le prioritate absolută pentru angajarea ca telefoniști, reducînd pro-gramul de lucru la 6 ore, desfășurînd o campanie de informare și sensibilizare a opiniei publice, asigurîndu-le, pe lîngă retribuție, o pensie socială echivalentă cu un salariu mediu.
■ Pînă și sovietica Uniune renunță de ani de zile la beneficiul mușchi orbilor, vărarea li se pun la dispoziție locuințe,

studio de înregistrare unde orice carte poate fi imprimată pe casetă în cîteva zile.

■ Tot prin părțile civilizate ale lumii s-a pîrguit ideea că persoanelor handi-capate trebuie să li se creeze sentimentul normalității, dar aceasta este cu puțină numai integrîndu-le printre preacateriții văzători.

Noi și-ai-noștri

Toemai cînd în lume prindea aripi cu-rentul educațional de integrare, Româ-

punților dintre ei și societate. Duio: cloșcă a socialismului i-a făcut mînuncu pe nevăzători și i-a blocat în țarcul strîmt al unor meserii strict manuale, demult abandonate prin Occident (con-fecționer de perii, de măști, tapițer, sal-telar, confecționer ambalaje din carton). Încadrați la UCECOM, în condițiile unei manopere plătită meschin, orbii au lu-crat și cîte 12 ore, fără avantaje specia-le, fără înlesniri.

Astăzi situația este nespuse de schim-bată. Handicapații văzului continuă să muncească în covîrșitoarea lor majori-

pensii sociale, case de odihnă, locuri de muncă în industria rachetelor cosmice.
■ Așadar, în țările occidentale ceci-tatea nu mai încîtușează nici măcar foa-mea de lectură; aparate (care adaptate computerelor) fie copiază textele obiș-nuite în scrierea Braille, fie — prin sin-tetizator — le convertesc în vorbire; dis-pozitive care transformă imaginile sau literele tipărite în imagini și litere în re-lief sînt într-adevăr la îndemînă (în Franța, o asemenea mașinărie costă în jur de 25 000 de franci, iar un handicapat vizual poate primi pe lună în jur de 15 000). Dacă nu are totuși răbdare să treacă trei-patru luni, pînă economisește suma necesară, nevăzătorul nu are decît să formeze numărul de telefon al unui

nia — de tristă amintire — a cîrmui-o voinicește într-un sens cu totul și cu to-tul invers. De unde pînă la începutul anilor '60 un copil nevăzător urma cursu-rile teoretice la un liceu obișnuit, au a-părut școli speciale, desființîndu-se însă toemai clasele de telecomunicații, s-au ivit cooperativele, blocurile de nevăză-tori, cartierul bucureștean Vatra Lumi-noasă devenind pe neștiute un ghetou. Bine pus la punct, sistemul de segrega-re refuza profesorilor nevăzători repa-riția în învățămîntul normal și transfor-ma în eveniment posibilitatea ca un han-dicapat vizual să practice o meserie in-telectuală. Astfel, din intenția presupusă de ocrotire s-a ajuns în fapt la restigma-tizarea unor oameni și la șubrezirea

tate în aceleași ateliere, cu aceleași ma-șini uzate, numai 8 ore pe zi. Sau la perii — unde reușesc să-și piardă toc-mai sensibilitatea degetelor ciuitoare, sau la cartonaj — unde zgomotul utilajelor este teribil, sau ca mascari — meserie prin care au intrat deja în concurență cu elevii valizi din școlile post-liceale sanitare. Manopera e mai bine plătită, desigur, doar că nu mai există mar, o primă la UCECOM, deci mîine-poimîne nu vor avea ce să lucreze, iar prețul o-biectelor produse de nevăzători (mărit toemai pentru a acoperi manopera) în-depărtează cumpărătorii.

Cercul vicios nu-i încinge decît pe ne-văzători. Care în probabilitatea privati-zării firești a acestor unități cooperatiste

Păcăleala guvernului se vede și cu lumina st

Falsul lucrător de la ambasadă

Mai dramatică pare povestea Anei Gabor. Este căsătorită, are patru copii dar ultimul nu a mai fost recunoscut de soț. Pe 18 mai oferă fetița de un an și două luni, Teodora Alina, unei cetățene americane. Îi arată certificatul de naștere pentru a confirma că nu are tată și merge apoi la spital pentru analize. După aceea depune declarația de înfiere. „M-am gândit că nu o să mai aibă o viață nenorocită ca a mea”. În 3 iunie cind urma să fie procesul de înfiere, Ana, în urma zvonurilor cu copiii disparuți, nu mai apare să dea copilul. Intervine însă translatorul. Cătălin P. este mecanic, dar de dragul iubitei sale și pentru că știa engleză intră în această combinație cu înfierii. El îi sugerează că s-ar putea să aibă necazuri dacă nu dă copilul. „Cătălin mi-a spus că dacă nu dau copilul, merge la ambasadă, cheamă poliția, înia fetița cu forța și mai trebuie să plătesc avionul străinei și cît a stat în țară”. Tânărul translator își amintește lucrurile puțin diferite. „M-am gândit că dacă lucrurile au ajuns acolo e bine să mergem mai departe. Eu i-am spus punctul meu de vedere că dacă va renunța, s-ar putea ca străinii să-i deschidă proces și astfel să pierde și copilul, și banii, și va merge la tribunalul”. Dar tot acest exces de zel al traducătorului era total dezinteresat. Pentru drumurile făcute, pentru cele două zile pierdute și pentru traducție el a primit un tricou și un spray. Asta spune el iar noi îl credem, parol!

Dar de fapt procesul pentru iniere nu
avusese încă loc și ar mai fi fost posibi-
litatea recursului. Dar Ana nu prea tă-
lește și intimidată de vorbele lui Căta-
nă, pe care îl credea lucrător la amba-
sada, și niciodată fur simțu mecanic,
dă copilul. Nu va fi prezentă la proces.
I se vor aduce niste hirtii pe care le seme-
nează în stradă. După-amiaza duce copilul
în parcul din fața cinematografului
din Blaj, face câteva fotografii cu el,
primește 100 000 lei, 250 dolari și o pungă
cu haine. După trei zile se adresează
ambasadei americane. Este sfătuită să
facă recurs la tribunalul unde a înfiat
copilul, dar pînă la rejudecarea procesului,
copilul nu va primi viză de plecare.
Se întoarce la Alba și află că orintre hirtii
semnate era și una prin care re-
mune la recurs. Între timp cheltuiește
20 000 lei din pretul copilului. Pare însă
hotărâtă să facă recurs extraordinar. Din
dragoste, sau pentru a-l vinde altcuiva pe
mai mulți bani? E o întrebare la care
nu aș risca să răspund.

Si in tot acest timp, in legea pentru infierii scrie ca acestia trebuiesc facute numai in interesul copilului. La noi cistiga si avocatul si intermediarii si parintii care isi vind copiii. Dar nimeni nu este pedepsit pentru ca traficul se poarte cu abilitate si fara urme. Nu este asta oare o lege imorala?!

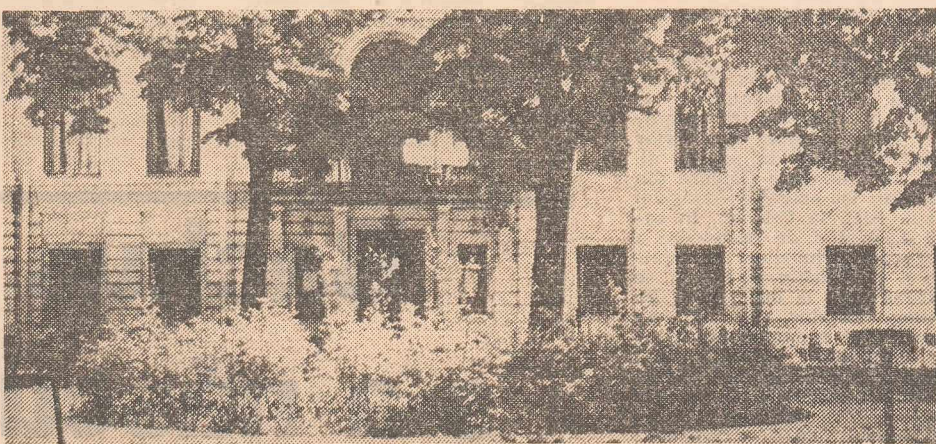
AURELIA BORIGA
Fotografii de **SILVIU STAN**

Ana Gabor cu fetița, Teodora Alina, cîteva minute înainte de a o schimba pentru 100 000 lei și 250 dolari.

abia pînă la 525 lei după fatalul 1 aprilie, de ce nu este identică, indiferent de cauza orbirii, cu aceea de 1.500 lei prevăzută în legea tirzie a răniților Revoluției. Uimitor și faptul că administratorilor bunăstării naționale le-a scăpat inspirația cînd ar fi trebuit ca nevăzătorii să fie scutiți de toate impozitele, să li se ofere reduceri substanțiale la achitarea nu a abonamentului telefonic ci a impulsurilor, avînd în vedere că telefonul le este indispensabil, să le fie asigurată cu prioritate necesarul de locuințe, să li se acorde din partea statului o pensie socială egală cu un salariu minim pe economie și nu în ultimul rînd, să se renunțe la dubla subordonare a școlilor pentru nevăzători, instituții care ar trebui să aparțină doar de Ministerul Învățămîntului.

Un hocus-pocus, tradițional de acum, a venit însă să atenueze speranțele celor lipsiți de vedere: deși Legea nr. 14, votată în februarie a.c., păstra neatins articolul 197 al Legii 57/1974, n-a trecut mult și primul-ministru s-a răzgîndit puțin. Adică la început se, promitea că „retribuirea tarifară a nevăzătorilor este mai mare decît a văzătorilor de la locurile de muncă respective cu 35 la sută pentru cei încadrați în grupa I de invaliditate și cu 15 la sută pentru cei cu gradul II de invaliditate”, mai tîrziu, cu ocazia celebrei Hotărîri 307/1991 se dezmințea: „pentru activitatea desfășurată de nevăzători se aplică un spor de 15 la sută din salariul de bază brut pentru cei încadrați în gradul I de invaliditate”.

Guvernul și-a calculat generozitatea în așa fel încât să ia cu stînga ceea ce a oferit cu dreapta și nu întîmplător s-a hotărît să acorde spor în loc de pensie socială; deoarece, așa cum sporul s-a amputinat de la o lege la alta, n-ar fi de mirare să fie retras cu desăvîrșire la prima strîmtoare bugetară. Și la urma urmei, nevătătorii sînt învățați cu puțin. Nu-i așa?

OLTEA MUTULESCU ■

UNDE-SI PUNE SEMNĂTURA PRIMUL-MINISTRU ?

Cînd mărul discordiei e un palat

Palatul Ghica Tei, fostă reședință domnească de vară, este așezat pe terasa retrasă a lacului Plumbuita, în cartierul Colentina. Ridicat încă din anul 1822 de domnitorul Țării Românești, Grigore Ghica al IV-lea, peste fundațiile caselor vechi, alături de el sînt amplasate numeroase și costisitoare acarefuri. Monumentul arhitectonic remarcabil, aparține stilului neoclasic-renescentist, cu fresce murale de răsunet, realizate de cunoscutul pictor al timpului, Giacometti. Clădirea înaltă, impunătoare, vîrșită în alb (prin tradiție), are la etaj sala cea mare a Divanului boieresc, iar alături de ea, salonul de vinătoare și fostele apartamente domnești.

Din palat, cîrciumă. Și invers ?

În aripa de la sud s-a amenajat un muzeu unde sînt conservate ziduri ale vechilor case aparținînd de cultura Telei (cultură datînd din epoca bronzului), obiecte arheologice, steaguri, stampele, mobilier și obiecte de podoabă vechi din cîteva secole. În plus, ceșcuțe-relicvă, vase geto-dace, statuete romane din bronz. În jurul palatului sînt organizate mormintele ilustrei familii Ghica. Una din clădiri a fost construită mai tîrziu, în 1833. În apropiere se află și turmul clopotniță. Vreme de cîteva ani, acum două decenii, palatul a fost restaurat (după ce s-au făcut în zonă cercetări arheologice) de către Primăria și ediliu Capitalei, în colaborare cu specialiști de la Muzeul de Istorie. Litlul a început cum mult mai tîrziu, după Revoluție, în zilele noastre: Asociația oamenilor de știință, artă și cultură ATHENAEUM a început să revendice luarea în posesie a acestui palat. Dar, de aproape zece ani, cea care îl are în folosință este fostă întreprindere publică de comerț (din sectorul 2), care acum se numește DIHAM și este organizată ca societate pe acțiuni. Asociația ATHENAEUM a primit, cu cîteva luni în urmă, o repartitie pentru acest spațiu. DIHAM însă nu a acceptat cu semnarea situația. Litlul a ajuns în instanță, la judecătoria sectorului 2.

Petre Roman, cu autograf

Am descins la palat fără ca să încerc să mă implic în chestiunea litigioasă, cu scopul de a afla care este starea de fapt la momentul actual. Una din ultimele înfățișări în instanță a avut loc la 13 mai a.c. Aflu la fosta reședință Ghica, de pe malul lacului, că societatea ATHENAEUM ar fi avut în intenție să facă aici un fel de club exclusivist, cu intrare „selectă” și audite restrinse. Când am intrat într-unul din birourile întreprinderii comerciale DIHAM, unul din funcționari număra fișciurile de bani (pătinate de afiș, lustru al miinilor) și se pregătea să le depună în casa de bani. În lipsa șefului de complex (d-nul Laurențiu), l-am abordat pe șeful de sală, d-nul Valentin Diplă. De la dînsul am aflat că ȧigăanii din zonă sînt „în alarmă”; dacă intrarea va fi limitată pentru „tuciurii” și muritori de rînd, ei și-au pus în gînd „să facă devastare de cîteva ori”, pînă s-ar renunța la interdicția de a intra oricine în palat. Într-un fel, deciziile ȧigăanii își revendică dreptul de a sta și a bea în palat. Amenințările lor nu sînt chiar de ignorat dacă ȧinem seama cã zona este împînzită de ȧigani, care sînt printre consumatorii cei mai obișnuiți și mai numeroși ai localului. Din aceeași sursă ni s-a spus cã membrii asociației ATHENAEUM „au fonduri multe din străinătate, astfel încît, pe lîngă ce e acum aici, ar putea să mai construiască un complex lărgit dar păstrînd în întregime aceeași exclusivitate asupra lui”. Palatul este redeschis de

13 ani. În el am aflat că vin adesea străini, din personalul ambasadelor, printre obișnuții casei fiind francezi, elvețieni, englezi. În una din serile trecute, își dăduseră întâlnire aici câteva personalități de la ambasada poloneză și fuseseră serviți „la nivel înalt”, de însuși șeful complexului în persoană, d-nul Laurențiu. Cei din conducerea asociației ATHENAEUM au „îlтурat” o repartitiție pe care scria „se trece în administrația ATHENAEUM”, și, mai jos, se vedea ștampila primului-ministru și „semnătura aia, cu P. Roman, cu n-ul lungit, o știți, nu ?” — îmi spune d-nul Diplă.

Cui aparține, de fapt, palatul
Ghica-Tei ?

D-nul Laurențiu, șeful de complex, s-a consultat cu avocatul angajat de firma DIHAM, Avocatul a cerut în instanță o hotărâre guvernamentală pentru a preda administrația palatului. Acum și societatea DIHAM își revendică investițiile destul de numeroase, probabil, făcute timp de 13 ani, de la lucrurile mari, până la montarea unor noi geamuri, uși, ferestre, frigider, etc. Societatea ATHENAEUM ar fi afirmat — după cite am înțeles — că șansele sînt de partea ei. Se mai așteaptă un termen de recurs. Ion Ciofaran, unul din liderii asociației, ar fi venit și-ar fi spus — cu aroganță, după părerea d-nului Diplă — „Sinteti ai mei!” Lucru de care cei de la DIHAM nu par a fi prea convinși. Ei au făcut renovări și anul acesta, au rașchetat parchetul, au lăcut liambriuri, au vopsit calorifere. Cheltuieli care, după estimarea dumeilor, s-ar ridica la cifra de aproximativ un milion. Un francez, patronul unui cazinou din Franța, amator de a deveni proprietar în România, a vizitat Palatul Ghica-Tei. Gazdele (de la DIHAM) i-au arătat etajul superior și vinoteca; asta n-a făcut decît să-l impresioneze, bineînțeles, plăcut.

Un castel numai pentru
nomenclatură

Din 1979, castelul Ghica a fost reintegrat circuitului turistic internațional, însă „cu discreție”. Adică pentru nomenclatură și alte fețe subtile. Vreme de 7-8 ani de zile a funcționat doar pentru turiștii spilkuiți cu inundații de multă valută-vest. În tot acest timp, figura ca monument istoric. Restaurarea a costat foarte piperat punga municipalității bucarestene — acum un deceniu — incit a fost nevoită să-l facă, în parte, circumfăcut de lux, pentru a-si putea recupera, cit de cit, cheltuielile enorme cu restaurarea. De-a lungul ultimului deceniu, nomenclatura comunistă a organizat aici tot felul de mese simandicoase, mergind pînă la recepții guvernamentale. Suprafața ocupată de palat este foarte mare, adecvată mai ales pentru sezonul de vară, cu mai ales terasa deschisă.

Chiria și impozitul pe o asemenea „posesune” sînt, desigur, foarte mari. Trebuie, pentru amortizarea cheltuielilor ale palatului „să producă”, în fiecare an, cam 2-2,5 milioane de lei. Societatea „ATHENAEUM” a declarat că are planuri mari: la etajul superior vizează să facă sală de conferințe, bibliotecă, și alte amenajări. Cui va aparține pînă la urmă, palatului Ghica? „Meciu” încă se joacă. În ce ne privește, înclinăm spre o soluție de compromis, presupunînd conservarea valorii muzeistice, dar și accesibilitatea publicului la această operă de artă. Ceea ce n-ar exclude și posibilitatea unui divertisment civilizat. O soluție care nu ni se pare atît de imposibilă.

MIHAIL GĂLAȚANU ■
Fotografie de **IONEL PUICĂ** ■

S

am de acțiune în favoarea deficien-
te vedere, un proiect care să orien-
tarea și școlarizarea acestora spre
onică, informatică, telecomunicații,
ă încerc să schimbe relația nevă-
lul eu lumea și atitudinea lumii
e nevăzător.

de ochii soacrei, domnule
prim-ministru ?

în Hotărârea 610/29 mai 1990 gu-
l a consimțit să acorde nevăzăto-
unele drepturi. Greu de înțeles to-
le ce indemnizația pentru însoțito-
lui cu invaliditate de gradul I a
trămuită la 300 lei, crescând discre-

Cricova, miracolul subpămîntean

Amiaza pare să-și fi ostit o idee dogoarea necruțătoare. Olecuță, cum obișnuiesc să spună românii noștri basarabeni. Tras la umbra unui arțar răsărit voinicește în poartă, dl. conf. dr. Gheorghe Căldare din Chișinău, își privește mașinal ceasul. Aici, la Cricova, în cadrul Asociației de producere a strugurilor, vinurilor șampanizate și a vinurilor de marcă, se lucrează pînă la ora 17.00. Va fi timp, înțeleg, să văd cu proprii ochi minunea adîncurilor deasupra cărora stăm, așteptînd aprobările de rigoare. Au mai trecut ziaristi români pe-aici? Nu-și aduce aminte nimeni cu exactitate; poate, ocazional...

În sfîrșit, primim „verde”. Taloanele de coborire sînt deja parafate, semnate și ștampilate. Cîteva minute bune coborim tăcuți cu ascensorul cei 40 de metri către inima întregii asociații, dispecerul central. Jos e răcoare și nările scot pinze subțiri de abur. Coridorul e luminat de neone și aer plutește izul înnebunitor al vinului adevărat. De parcă cineva, alături, tocmai ar fi dat cep pe neștiute butoaielor din legendele Olimpului.

16 ani în beci, de bună voie

Șefa secției „șampanie”, Liuba Istratava, pare o femeie dirză, care la cei aproximativ 40 de ani slujește plină de zel lui Bachus, cel atît de darnic cu finiturile de la răsărit de Prut. Aici, „în beci”, cum spune domnia sa, e de 16 ani. Își iubește meseria și se luptă zilnic să fie bine. Adică așa încît milioanele de sticle pînte-coase să poată pleca ritmic, în bună regulă, însoțind cu pocnetul lor sărbătorește bucuriile altor milioane de oameni.

Jur-împrejur, imaginile se succed cu repeziciune. Senzaționalul la el acasă, observat în trecere. Amănutele înșiruite sînt binevenite: „Ce vedeți aici are importanță strategică pentru Moldova. Peste 50 la sută din venitul național e asigurat de industria de vinificație. Asociația noastră are două secții mari: cea a vinurilor de marcă și „zavodul”, adică fabrica de șampanie. În plus, deținem și colecția republicană, trei fabrici de prelucrare a strugurilor și încă vreo 9-10 gospodării colhoznice intrate în asociație. Numai aici, în secție, ce vedeți dvs. sînt vreo 15 km. de galerii. Pesemne că laolaltă există peste 50 de kilometri”. Adevărat. Kilometri de culoare amenajate, pavate, luminate, prin care se circula cu camionul. Rastele

nenumărate, care asigură sticlelor pozițiile tehnologice. Tablîțe cu marcaje: luna, anul, sortul...

Se spune că prin 1953, pe vremea cînd pe-aici se tăia piatră de construcție, un om străfulgerat de inspirație — Leonid Galikovski — a avut ideea de a testa comportarea

vire adumbrită: „Cu exportul e poveste cu cîntec. În această problemă, Moscova a avut totdeauna puteri depline. Pînă acum doi ani n-am știut nimic: nici cum se vinde, nici cui, nici cît și nici la ce preț. Venea hîrtia cu ordin că trebuie trimis acolo atît, dincolo atît, termenul de livrare și...

Bachus s-a născut în Basarabia?

vinurilor în condițiile oferite de aceste galerii. Temperatura constantă, tirajul de aer (care nu mai trebuie condiționat) au făcut ca vinurile să se poată maturiza și păstra aici de minune. „Beciul” s-a născut dintr-o încercare. Ceea ce a devenit azi, stîrnește uimire.

Export cu ochii închiși?

Productivitatea de la Cricova spune, de fapt, totul. Secția vinurilor de marcă produce anual 20 de milioane de litri. La „șampanie”, se păstrează în permanență 13 milioane de sticle, livrîndu-se pe an circa 4 milioane. „E o producție mică (! — n.n.) — adaugă rîsînd gazda — fiindcă folosim metoda champagnoise, cea clasică. Dacă am lucra cu metoda continuă, am avea producții mai mari!”

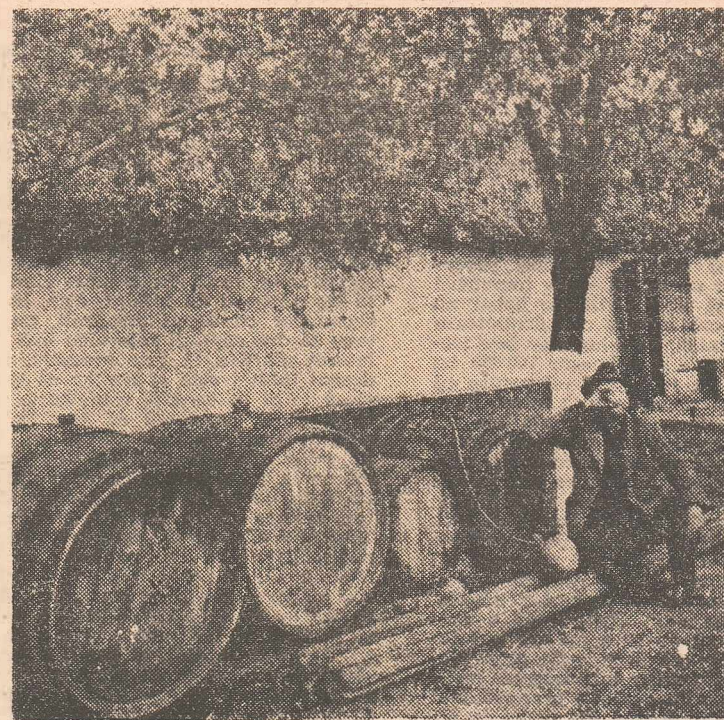
Pășim printre munții de „fiolă” uitate parcă, năpădite de praf. „Statul cîștigă extraordinar prin monopolul pe care îl deține asupra industriei de vinificație. Prețurile actuale sînt amețitoare: o sticlă de șampanie, de pildă, are un cost cu ridicata de 2,50 ruble și ea se vinde consumatorilor cu 20-25 de ruble!” Discuția se apropie de puncte sensibile. Intrăm în sectorul de imbute- liere. Femeile, încălțate cu cizme înalte din cauciuc și înfoltite în pufotoace, ne privesc temătoare. Liuba Istratava îmi ascultă întrebarea și-și întîrzie răspunsul, aruncîndu-mi o pri-

gata. Credeți că a văzut Moldova valută? Abia acum, cînd s-au mai liniștit lucrurile, începe oleacă de dreptate. Conform noului decret, 40 la sută din încasările valutare merg la Uniune și 60 la sută la Guvernul Moldovei. Noi, asociația, vedem din fiecare dolar abia 16 cenți! Noi făcăm mai mult export cu firma SIMEX din R.F.G., care colaborează cu SOIUZPRODOIMPORT. Cum am încercat să stabilim și alte contracte, directe, reprezentantul SIMEX s-a arătat nemulțumit, amenințîndu-ne cu scăderea cererii și prețului oferit. De altfel, Moscova ne-a făcut și un alt imens serviciu: pe noi, ca firmă, ca asociație denumită „Cricova” nu ne cunoaște nimeni în lume. Occidentul a bătut marea șampanie moldovenească sub denumirea de „sovetksae șampanskae” și acum se uită strîmb dacă nu regăsește aceeași etichetă. Cine să ne dea nouă bani de reclame?!

Ajunși lingă linie, femeia care lucrează oprește o secundă lucrul, clătește cu șampanie un borcan, îl umple și-mi întinde cu sfială să gust. Licoarea spumoso-înepătoare mă încălzește pe nesimțite.

„Omul nou”, omniprezentul...

Femeile scapă cu greu de stînghercă. Vorba li-i scurată, ochii încercanați și abia cuvintele românești par să le capteze

Fotografie de MIHAI POTĂRNICHE

ție. Rămîn cu privirile pironite în gol. Un soi de acreală îmi străpezește dinții. Puternici mai sînt agraricii!

Rușii, ca la mam'-acasă

Dl. conf. dr. Căldare strînge minile în jur în semn de mulțumire. Îi repet și eu gesturile, păsînd spre lift cu pași legănati. În jurul meu, 45 de milioane de litri de bogăție lichidă așteaptă zăgăzuite în budane și sticle. Un fluviu zecesc, opriți să se dezlanțuie.

La vremea rodeșteptării moldovenilor, Uniunea își mușcă minile cu îngrijorare, privind panicată spre cupele goale. Acum cîteva luni — îmi povestesc însoțitorul — a sosit o delegație sovietică de la Centru. După ce și-au rezolvat problemele și au vizitat combinatul, la un pahar „de protocol”, unul din delegații ruși, a ținut neapărat să ia în rîspăr ideile legate de suveranitate și independență: „Ce credeți? O să renunțăm noi la tot ce-i aici? Niciodată! Ele sînt ale noastre și gata!”

Tăcem amîndoi. Rănila Basarabiei singerează încă. Cu dreptatea și istoria adevărată ne-am lămurit. Poate acum, poate de aici înainte, Dumnezeu va ști cui să-și arate chipul: celui ce aduce cu sine pocnetul de armă, ori celui ce aduce pocnetul de șampanie.

CRISTIAN PAVEL

Verona și Giulietta

Orice s-ar spune, orice s-ar crede, numele Veronei a fost legat definitiv și indestructibil de acela al Giuliettei, trecut în nemurire de marele Will. Casa Giuliettei (Capuletti) și-a cîștigat de bună seamă un nume și un renume. Via Amanti și vicolo Amanti și-au căpătat deja semnificații toponimice. Tineri din mai toate colțurile lumii recită arhicunoscutele replici shakespearice, crezînd că astfel vor intra direct în nemurire împreună cu cei doi nefericiți amănți. Se fotografiază cu mîna pe sinul din bronz al Giuliettei, bînuind că astfel vor avea mai mult noroc în iubit. Multe se plasează sub semnul norocului binefăcător. Sîntem în Piața Bra. Iată și celebrele, trainicele și nepieritoare porți ale orașului!

PORTA BORSARI și PORTA LEONI. Datează cam din primii zeci de ani după Christos. Cam de-atunci datează și celebrele ARENE romane, cu o capacitate de 20.000-30.000 de locuri pentru spectatori. Umbra timpului s-a revărsat peste ziduri. În interior, însă, condițiile de spectacol sînt excelente. Acustica e totală. În perioada 3 iulie — 1 septembrie 1991, la anticele arene veroneze va avea loc un festival internațional de operă, balet și concerte corale. Din programul încărcat vom spicui: „Rigoletto” și „Nabucco” de Giuseppe Verdi, „Turandot” de Giacomo Puccini, „Romeo și Giulietta”, balet de Serghei Prokofiev, precum și alte cîteva notabile concerte simfonice și corale. Riul Adige șerpuieste leneș

prin oraș și în preajma lui. Multe dintre istoricele castele își așază rădăcina direct pe malul său. Profesorii Nella și Giovanni Modena din Opeano își găsesc răgazul unei zile bune de lucru să-mi explice totul, cu lux de amănunte. Marmura roșie de S. Ambrozio și marmura albă de Carrara contrastează plăcut în această salbă de castele vechi și foarte vechi și valoroase, istoricește vorbind. Piața Senniorilor este una dintre cele mai frapante prin vechimea și păstrarea acestei vechimi. În Piața Erbe, antică și monumentală și aceasta, întinsă pe vreo 440 000 m.p., tronează bustul în bronz al Madonei Verona. Îmi pare cu regret că trebuie să spun, atît statuia Giuliettei, cît și a Veronei, au puțin în comerț.

De altfel, chiar în Piața Dante, l-am regăsit pe marele poet încrustat într-o marmură convențională. Vreau să spun că edilii orașului au fost cu un ochi bun trimis în istoricul vechimii locului, cu altul la puzderia de turiști care au invadat Verona. Nici nu mai știu dacă să lauzi sau să acuzi graba lor în a planta statuii convenționale pe gustul vorace al negustorilor de nou.

Dar nu e bine să vorbesc cu păcat. Biserica San ZENO, basilica paleocristiană, Santa Maria Antica, biserică Sf. Fermo, îți taie realmente respirația. În forumul veronez în timpină timpurile biserică Sf. Ioan. Probabil că ar trebui pusă puțină ordine în aceste grandioase monumente istorice și de artă, de cult și civilizație. O bună parte din ele sînt încă de pe vremea împăratului Iulius Cezar. Altele sînt din perioada medievală și mai aproape de contemporaneitatea noastră frîmîntată. Domul (construit cam la 1120-1187), biserică Sf. Lorenzo, biserică Sf. Fermo sînt printre cele mai căutate de vilegiaturiști, dar și de localnici. CASTEL VECCHIO este, de asemenea, un ansamblu de clădiri și turnuri și creneluri. Ca Arcul Scaligeri, ca Porta Leoni, ca riul Adige, toate la un loc veghează liniștea patriarhală a orașului, iar în timpul vacanțelor, estivale cum este și asta pe care o invocăm, este atîta forfotă de om în jur, încît toată vechimea burgului roman pare pregătită ca de nuntă.

Cer prietenilor și însoțitorilor mei, profesorii Modena, să

vizităm un hotel și un local modest. Hotelul se cheamă sofisticat DUE TORRI HOTEL. BAGLIONI, iar mai citadin L'Espresso. Castelul a aparținut unei familii nobile din Verona, Scaligeri. Gazdele știu să-și facă reclamă. Vedem un scurt filmuleț despre istoricul clădirii (sec. XII e.n.). De asemenea, găsim urme grătore ale găzduirii unor nume ilustre în trunicul edificiu. E vorba de Mozart, Goethe, Heine, Maria Tereza de Austria, Alexandru al Rusiei, Victor Emanuel II, Garibaldi etc. Fascinantă este amintirea pașilor lor, dar și mai fascinant este mobilierul din acest hotel de lux. Veronezii sînt cunoscuți în genere ca buni artizani și meșteri fauri al mobilierului stil. Ce am văzut însă aici depășește orice imaginație. Nu mă întrebăți cît este costul unei nopți de cazare aici, că n-am să vă spun, dintr-un soi de pudibondie națională...

După atîta eleganță și lux, am solicitat un local modest. Mi s-a împlinit păsul. Punga mea era sălbire de tot. Știu bine că urmează popularele spaghetti. Unul din cele vreo 156 de sorturi. Urmează și un vin alb ușor, sprîț subțire de vară, pînă-n seară. În lista de meniuri figurează și cîteva feluri de mincare, cu carne de cal. Nici din greșală nu mă ating de ea. În fața ochilor mei trece calul copilăriei mele, alb rotat, ucis în timpul colectivizării, cu un glonte în cap. Dar italienilor le place carnea de cal și basta.

DORIN SALĂJAN

Flacăra întreabă pentru dumneavoastră

Scrisorile dumneavoastră sînt tot mai triste și, nu de puține ori, tot mai disperate.

Paginile ajunse la noi sînt, adesea, expresia unei debusolări datorate de spaimă. Problemele, în fiecare zi mai multe, în fiecare zi mai grele, șomaj, inflație, lipsa unei locuințe decente, boală, nu lasă să se întrezărească nici o soluție întru rezolvarea lor, pentru simplul, absurdul motiv, că dumneavoastră, cei care ne scrieți, plutați într-o mare de necunoscute.

„Nu știu încotro s-o apuc. Numai dumneavoastră mă puteți ajuta”

— cuvinte regăsite în numeroase scrisori și apeluri telefonice, ne îndurerează. Numărul celor pe care putem să-i ajutăm concret, în rezolvarea cazului particular este, totuși, atât de mic!

Ne stă însă în putere să vă dirijăm în hățișul atât de complicat al birocrăției ministeriale și guvernamentale, să vă informăm asupra modificărilor de structură sau de legislație în domenii vitale ale vieții sociale, să întrebăm, în numele dumneavoastră, factorii de răspundere și să obținem răspunsuri și căi de rezolvare la marile probleme cu care vă confrunțați.

Ne vom adresa, așadar, în fiecare săptămână, unui conducător de departament sau minister, care, prin intermediul nostru, va răspunde întrebărilor dumneavoastră. Așadar,

Mai e cazul de prioritate?

Fotografii de GIG MOTOIANU

Pe cînd protecția socială diferențiată?

Ca și în alte cazuri, sîntem siguri că cititorii noștri nu vor rămîne surzi la cuvintele acestui om de suflet și o vor ajuta pe Aprodu Natalia, după puteri.

Nimeni, însă, nu trebuie să trăiască din mila publică, atîta vreme cît fără în care trăim se declară democratică, atîta vreme cît noi toți, cei care muncim, plătim impozite statului, atîta vreme cît există un Minister al muncii și protecției sociale.

Iată de ce problemele ridicate de scrisorile reproduse în această pagină vor fi primele întrebări pe care le vom adresa ministerului!

Doamna Dana Petriche, bunică cu trei nepoți, ne-a telefonat la redacție dacă știm ce se poate cumpăra în ziua de azi, din piață, cu 100 de lei. Neașteptînd răspunsul, a continuat: 3,5 kg din cele mai modeste roșii, (dacă mai adăugați cinci lei), sau 1 kg de cireșe, 3 ardei grași, o legătură de ceapă, două de verdeață și 1 kg de cartofi. Desigur, sorti-

Există șomaj

Ieri, încă, ne mai amăgeam cu gîndul că șomajul e o realitate suficient de îndepărtată pentru a nu ne atinge. Azi, numărul șomerilor în căutare de lucru crește galopant. Revista noastră nu vă poate oferi locuri de muncă, nici soluții miraculoase. Dar nu putem rămîne nepăsători. Nu vă putem părăsi.

Vom pune, deci, la dispoziția dumneavoastră, informații privind nevoia de forță de muncă într-un domeniu sau altul al economiei și condițiile de muncă și retribuție ce vi se pot oferi.

În același timp, încercăm să creăm, pentru dumneavoastră, o bursă de locuri de muncă, pe care le vom publica fără a percepe nici o taxă ofertanților.

INCEPÎND DIN NUMĂRUL VIITOR, „FLĂCĂRA” PUNE LA DISPOZIȚIA SOCIETĂȚILOR COMERCIALE SPAȚIU PUBLICITĂR GRATUIT PENTRU OFERTE DE MUNCĂ!

mente pot varia. Cantitățile, rămîn, însă, oricum o întorc, minusculle pentru o familie cu trei copii.

Pensionată de boală, cu 1200 lei pe lună, fiica doamnei (care crește singură cei 3 copii, avînd drept unic sprijin material o pensie alimentară la fel de „substanțială”) primește aceeași compensație ca orice alt pensionar.

„Cît trebuie să mă

așteptăm, se întreabă doamna Petriche, pentru ca promisiunile primului ministru privind compensația diferențiată, în funcție de gravitatea situației sociale, să se transforme în realitate?”

Nu de alta, dar cititoarea noastră se teme că dacă mai durează mult, cei ce eventual vor veni să investigheze situația, nu vor mai găsi niște „cazuri”, ci niște ruine sociale.

ROXANA PAICU

ÎN FIECARE NUMĂR, NOUA NOASTRĂ RUBRICĂ „O ÎNTREBARE PE ADRESA MINISTERULUI...” PENTRU ÎNCEPUT — MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE. AȘTEPTĂM ÎNTREBĂRILE DUMNEAVOASTRĂ!

Trăiesc din mila oamenilor

Din comuna Solești, județul Vaslui, ne scrie Ion Ungureanu, pentru a ne cere ajutorul nu pentru sine, ci pentru o consăteancă disperată, care nici nu știe cui, nici nu mai are putere să se adreseze cuiva.

„În satul Solești, județul Vaslui, trăiește o familie mai puțin obișnuită, compusă dintr-o femeie, Aprodu Natalia, 58 de ani, și fiul fostului ei sot, Meruță Ion, de 34 de ani, orb, surd-mut, infirm. Rămășiță fără

sot cînd copilul avea vîrsta de un an, Natalia nu poate munci permanent năcieri, trăind din produsele din grădina proprie și din mila sătenilor. Nu are nici un fel de rude care ar putea-o ajuta. Condițiile în care trăiesc cei doi sînt foarte, foarte grele. Dacă în trecut se mai găsea înțelegere la DPMOS Vaslui, cu acea infimă sumă de 400 lei la trei luni, astăzi-nici măcar nu te ascultă, pofîndu-te afară”.

În final, Ion Ungureanu ne transmite rugămintea femeii de a fi ajutată, căci „un ajutor, cît de mic ar fi, contează enorm”.

Mic breviar de adrese utile

În numeroase scrisori sosite la redacție ni se solicită adresele unor instituții sau asociații. Avînd în vedere o bună tradiție a revistei noastre care și-a făcut un punct de onoare din a veni în sprijinul oamenilor, sub diverse forme, inaugurăm pentru dumneavoastră în cadrul acestei rubrici un „MIC BREVIAR DE ADRESE UTILE”.

● MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE — str. Dem. Dobrescu nr. 2 (fostă Onești)

- ASOCIAȚIA RĂNIȚILOR ÎN REVOLUȚIE — str. Anghel Saligny, nr. 6-8
- ASOCIAȚIA HANDICAPAȚILOR NEUROMOTORI — str. Avrig, nr. 72
- ASOCIAȚIA 21-22 — JILAVA, str. Gutemberg, nr. 1
- MINISTERUL JUSTIȚIEI — B-dul M. Kogălniceanu, nr. 33
- MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI ȘTIINȚEI — str. General Berhelot, nr. 30
- MINISTERUL SĂNĂTĂȚII — str. Ministerului, nr. 2

ELENA GRESCU

Efectul de ecou

De la coadă adunate

Mai bine să crăpăm!?

— Cînc-o fi zis, dom'ne, vorba asta, că dacă n-ai bătrîni, să-ți cumperi? — Habar n-am, da' de un lucru sînt sigur: n-a plecat din Parlamentul nostru, că aia de acolo se gîndesc la exterminare.

— Deh! Dacă sîntem prea mulți! Parcă așa au zis deputații care au vorbit despre pensii.

— Da! Și mai și trăim mult, iar de muncit, muncim prea puțin, nu ca aia din Europa, cum zise Tepeș aia...

— Tepeșu.

— Mă rog, tot un Dracula e, dacă se apucă să-ți numere zilele pe care le mai ai de trăit. Că zise dumnealui să mă uit eu la Europa, că acolo muncesc oamenii cîțiva ani în plus. Da' de ce nu se uită el la Europa, să vadă ce fac bătrînii de acolo, după ce ies la pensie. Te pomenesci că stai la coadă de noaptea pînă dimineața, ori se apucă și ei să cersească, după ce au făcut ceva la viața lor?! Cum de n-au, Doamne, nici pic de rușine?

— Eh, parcă acum ai aflat că n-au rușine, ori frică...

— Frică? De cine să aibă frică? De mine, de dumneață, de noi,ăștia bătrîni, care murim cu zile? Păi, ce-o să

facem? Demonstrații? Mitinguri? Greve?

— Greva foamei! Pe asta o faci și dacă vrei și dacă nu vrei, că să ridice prețurile au avut vreme, da' pentru noi nu-i timp. Cine să se gîndească?

— Tînărul nostru pensionar, domnul Birlădeanu.

— Ei, cite a avut pe capu' lui... Să voteze salariul președintelui, ale miniștrilor...

— Pe al lor... Că s-au țigănit, ca la ușa cortului. Noi, să mai așteptăm, poate, cine știe, prin octombrie ne-o veni rîndul.

— După cum merg lucrurile cu votul legilor, eu zic să mai pui ceva timp.

— Dacă nu pun eu, pun ei... Că dacă trag de timp, ies în câștig. Mai crapă unii dintre noi, dau mai puține pensii...

— Oricum, ne-au dat ceva speranțe — au grijă de cei care au lucrat în străinătate...

— Da! Că mă și temeam eu, cum s-or fi descurcăt, săracii, aia de-au fost pe la ambasade.

— Și le mărește pensia și ălora care au 17 lei.

— Tocmai bine! Cu 400 cumperi mișne, poimîine ce cumpărai ieri cu 17 lei.

— Dacă mai apuci ziua aia!

LIANA TATOS

Șobolan Palace

Ce plăcut este în grădina restaurantului „Athénée Palace”! Chelneri atenți și grijulii, meniuri bogate, bere rece (și tot pe dolari!), muzică discretă.

Cu devărat demne de semnalat sînt, însă, momentele cînd își fac apariția șobolanii (mai spre înserat, se înțelege). Grăsulii și lenți în mișcări, circula cu nonsalanță printre mese, își intersectează drumurile cu cele

ale ospătarilor, sperie cîte o doamnă mai slabă de înger. Ca să fim drepti, nu prea ai de ce te teme. Sînt niște animale cu totul speciale — de tip Palace — atât de bine hrănite și ocrotite, încît par a fi devenit un fel de prieteni ai omului.

Dialog pe glasul roților de tren

— Ce se întîmplă dacă eu m-am urcat în tren și

nu am bilet? Sînt în culpă față de C.F.R.?

— Da. Primiți o amendă.

— Dar dacă mi s-a eliberat un bilet al cărui loc a mai fost dat unui pasager? Este C.F.R.-ul în culpă față de mine?

— Lucruri de astea se întîmplă în fiecare zi. Și dacă anuntăm, tot aia e. Noi avem probleme mai mari. Cu lumina, cu căldura...

Controlorului Cimpeanu Florică (cod 105133) nici nu pare să-i trece prin

Explicația în numărul următor al revistei

mințe că problemele lumii, ale căldurii din trenuri, ca și eliberarea cu nerusinare a biletelor duble, sînt, toate, ale călătorilor, afectați de indolență și incompetență personalului, plătite, de deasupra, și la niște prețuri strigătoare la cer.

Liana TATOS

FSN provizoriu?

La Timișoara competiția pentru Prefectură s-a încheiat. Ultima rundă a fost câștigată de arbitru, așa încît partidul de guvernămînt a reușit să numească, în sfîrșit, un prefect de Timiș. E vorba de dl. Dorel Borza, (inginer mecanic), deputat F.S.N., fost secretar al C.P.U.N. Timiș, fost șef al secției scolare a U.M.T. Domnia sa deține un mandat provizoriu pe șase luni și

este secondat de subprefectul Heinrich Drobny (F.D.A.T.) și Viorel Coifan (P.N.L.). Principalul punct de reper al activității noului prefect îl constituie — conform primelor sale declarații — organizarea apropiatelor alegeri locale, „act politic în care Prefectura se va implica, inevitabil”. Inevitabil. (Radu Ciobotea).

Grevă la tribunal

Recent, justiția românească s-a confruntat cu un fapt absolut nedit. Pentru prima dată în ultimii 50 de ani a avut loc un act de protest al magistratilor. Astfel, în cadrul unei instanțe din București, completul de judecată a suspendat sedința, afirmînd că nu va fi reluată pînă cînd parlamentul nu va pune în discuție și soluționa problema salarizării judecă-

torilor. La cîteva zile, dactilografele de la judecătoria au interzupt lucrul în semn de protest față de salariile mici pe care le primesc. Reacionînd prompt, Ministerul Justiției, prin domnul Băbiuc, a reușit să aplaneze conflictul, promițînd urgentarea procesului de majorare a salariilor și amînînd judecătorilor că legea interzice greva în domeniul justiției. Cu toate acestea, nici pînă în prezent parlamentul nu a adoptat legea privind salarizarea magistratilor. Așa cum afirma un judecător din București, salariile mici favorizează corupția și determină exodul în masă al procurorilor și judecătorilor spre alte domenii de activitate. Cel mai semnificativ caz este cel al domnului Ionel Mocanu, fost procuror șef al Procuraturii sectorului 3 București care, la cererea și insistențele sale, a fost trecut în avocatură. (A. M. PRESS).

Correspondență literară

Motto:

„Cine om este o bucurie și un dur al sorții! Mă miră și mă încântă fiecare om pe care îl văd, căut să-l aflu secretul vieții după cum se mișcă și vorbește și pe orice om îl iubesc, doar astfel îl pot cunoaște”. — Panait Istrati.

Roxana Ologeanu: Deși spunți că întâmplarea a avut loc în județul Argeș (tot ce se poate!), aceasta e o „poantă” care circula și în copilăria mea. Subiectul n-are, însă, în cazul dv. prea mare importanță. Deși conduceți bine firul epic, cu notații gradate, uneori surprinzătoare („îl dureau umerii de atita noaptea”), povestirii îi lipsește ceva care să ne facă să simțim că între un text de Slavici și unul care se scrie acum a trecut, totuși, un veac de căutare a originalității stilistice. Cred că e absolută nevoie să descoperiți urgent proza care se scrie la noi acum, Andru, Crăciun, Groșan, Nedelciu, Horasangian, Cușnareanu, Vlad, Vighi și toți ceilalți, până la recentul volum de proză al lui Ilea. Nu vi s-ar părea firesc să vă săpați fințina începând de la suprafață spre izvor?

Ștefana Diaconescu: „În umbra unei stele căzătoare / Inima a găsit dragostea” — iată două versuri de la care cei 14 ani ai dvs. pot începe cursa pentru poezia mileniului III.

Dora Constantinescu: Aveți o ironică zdrobitoare în prima pagină a scrisorii din 2 iulie. Mulțumesc pentru citatul din Istrati (este exact miza acestei rubrici!), pentru poemul Nichita „... pentru „dezlegare”. Aș vrea să fie, vorba lui Noica, închiderea care se deschide. Evident, într-o paradigmă mai înaltă.

ION ZUBAȘCU ■

Debut „Flacăra”

Fragment de femeie

Umbu violentă, abținându-mă, și orice auzie că sint mai întâi femeie, înainte de a fi om, ori din ce direcție ar veni, mă infurie și aș căra la palme. Dar mă abțin, Țai dit. Aș vrea să fiu o sfință și să nu știu nimănui, dar uite că nu sint nici măcar o capră albă. Tant pis! Nici măcar o broască țestoasă.

Am trei margarite și cinci căpsuni iar pentru tine, acum, un zimbet. Ce mai am? Patruzeci de ani, vara asta, și pentru tot ce înșir dincolo de vîrsta pe care ar trebui s-o simt, îmi cer iertare.

Ah, je Țai dit, nu brațul unui bărbat mai repede, ci viața unor prieteni, pe care să-i simt adevărați, — de m-ar înconjura! Mi-era atât de scîrbă de mulțime încît, cînd se stîngea lumina brusc, la teatru, și eu eram între ei toți, mă cuprîndea o spaimă atât de mare în acel negru întuneric total încît simțeam că o moarte-mi zvîcnea violent în corp și simțeam nevoia să mă arunc în gol, de la balcon. E mizerabil ce-ți spun, știu, dar n-am făcut-o — iată — niciodată, deși credeam că voi muri pe loc (de acea spaimă) (spaima vine cînd te simți singur rău, eu cu ei toți așa mă simțeam) — ei aplaudau orice și pe oricine, chiar și la teatru. Ei nici nu erau, doar făceau umbre înspăimîntătoare.

Viața unor prieteni discreți și mulți de m-ar înconjura! Să vrem pînă la contopire același lucru! Și fără să ne-o spunem prea des! Ei!?

Să slăbesc mult, de luptă și dragoste, să-mbrac într-o seară o rochie neagră simplă, frumoasă, cu o broșă mică de argint vechi lîngă claviculă, ori o montură cu o singură perla și să cînt un cîntec vechi ca argintul din broșă, pentru prietenii mei, de ziua regelui! Iată! I never sang for my friends, I never sang for my Lord.

N-am cîntat niciodată pentru prietenii mei. Fie deci, acest vis visat acum, lîngă domnia Ta, să se adevărească printr-o femeie ce se va naște din femeile neamului meu!

Scrisoarea aceasta e doar o incediabilă criză sufletească. Și ca să nu mai fiu rece ca o înghețată și vinăță și să-mi clănțonească dinții, mă gîndesc că voi revedeți mîine Silvy de Kalman și curînd îmi vei vorbi. Ah, ce-mi vei mai spune? M-ai învățat să conțez atât de mult pe Tine! E O.K. Și să nu te mai sperii, băiete! Noapte bună, Look, I kiss you!

P.S. Știi ce cred: mai important decît să scrii literatură, oricît de bună, e să trăiești din plin, pur și simplu.

DORA CONSTANTINESCU ■

SEMNAL

Mario Vargas Llosa — Elogiu mamei vitrege. Traducere: Alma Maria Moldovan. Seria Eros, Editura Sfinx — V.R. 1991, 92 pagini, 77 lei.

ELOGIU
MAMEI VITREGE

O surpriză plăcută din partea celebrului scriitor peruan Mario Vargas Llosa. Un roman mic, de nici o sută de pagini, o bijuterie în care fabulosul lui talent se supune la o probă dificilă și, oricum, inedită pentru cititorii noștri. Un roman inspirat și dominat de erotism, o fericită excepție a genului din care lipsește cu desăvîrșire orice urmă de banalitate sau de vulgaritate. Viața unui cuplu, în care cei doi se unesc la vîrsta depiniei maturității, ca și relația ambiguă care se stabilește între soție și fiul ei vitreg, aproape un copil, oferă romancierului prilejul de a scrie, cu un rafinament greu de egalat, un adevărat poem despre senzualitate ca formă inocentă de manifestare a vitalității.

DOMNIȚA ȘTEFANESCU ■

LEOPOLDINA BĂLĂNUȚĂ:

„Cum să le îngădui nebunilor să decidă?”

După premieră am stat de vorbă cu Leopoldina Bălănuță în apartamentul ei răcoros dintr-unul din cartierele elegante ale Bucureștiului. Pe covor erau risipite vreo zece vase cu flori. Sus pe bibliotecă stăteau rezemate cîteva fotografii mari din „Doi pe un balansoar”.

„Am un soi de adorație pentru acest personaj. Fie și numai pentru faptul că din istoria teatrului cea mai importantă perioadă a fost cea elisabetană. Truda mea de a transforma în imagine scenică un gînd despre Elisabeta a fost pioasă, lucidă încercare de a găsi în propunerea autorului ce a nume a făcut ea această femeie să fie unică în istorie, și să denumească epoca în care a trăit. Totul s-a întîmplat într-o lume bîntuită de cruzimi, într-un timp ieșit din ființă, cum spunea contemporanul ei Shakespeare. Ce a adus ea la acest edificiu al umanității, ce a sacrificat, ce a gîndit, ce a simțit. Am citit mult în aceste luni despre perioada elisabetană, am încercat să o cunosc în profunzime.

Știi de ce am respectat-o eu pe această femeie? Pentru că ea a prețuit enorm cuvîntul. A prețuit cuvîntul scris de Shakespeare, de Marlowe, de Ben Johnson. Chiar dacă s-a temut de el, asta nu a făcut-o să nu-l adore. Istoria spune că englezii se duceau mai puțin la biserică dar mergeau la teatru. Iar ea dîndu-și seama de forța extraordinară a acestei arte a cuvîntului a constituit acest lucru e util poporului ei. Am iubit-o pentru lumina care a lăsat-o în urma ei. Sint oameni

care lasă întuneric și alții care lasă lumină.

Cînd a venit generația mea a găsit o lume dementă, jalnică. O lume bîntuită de nebuni care s-au substituit lui Dumnezeu și care au transformat omenirea într-o vulgară tarabă. Am vîrsta acestui cataclism comunist. Eu erd in Dumnezeu, cred în semnele pe care le-a lăsat pe pămînt: în Bach, Eminescu, Shakespeare. Înțelegeți?! Dar eu trebuie să fiu recunoscătoare acestor semne care mi-au alcătuit ființa. Dar o gască de nebuni au bîntuit acest secol și au lăsat urmele astea pe care nu știu cînd le vom mai putea șterge. Nebunii aceștia au forța virusului. Molipsesc în masă. Au forța fantastică de a învrăjbi. Molipsesc lumea de toate întindecimile lor”.

Pe stradă, în culise, Leopoldina este o apariție gravă, imbrăcată mereu în negru. Pare o tragediană chiar dincolo de scenă. „Probabil că m-a însemnat lumea în care am trăit. Nu puteau să nu rămînă amprente. Nu am avut o viață ușoară dar a fost o viață teribil de intensă, de interesantă. Am putut cunoaște toate meandrele sufletului omenesc. Sper atât de mult într-o logodnă fericită între noi cei traumatizați de această experiență a comunismului și lumea liberă. Cred că se va petrece un lucru extraordinar, cred că va apare un alt fel de artă, de teatru, de dans, de pictură.

Cînd eram mici jucam „stop”. Acum aș vrea o clipă de „stop” în care oamenii să se gîndească la un singur lucru, la vindecarea planetei acesteia. S-ar de-

gaja o forță fantastică din acest gînd comun. Ar face cu neputință multe lucruri care se întîmplă acum. Sint nebuni pe lume dar ei nu trebuie să decidă. Cum să le îngădui nebunilor să decidă? Nebunilor și nerușinaților. Primul păcat al timpului meu este nerușinarea. Iar noi o îngăduim fie prin tăcere, fie prin insingurare”.

Leopoldina nu are copii. „Est una din infirmitățile vieții mele. O simt așa ca o boală cronică”. Dar îmi spune ea zîmbind, îl are pe Mitică. Doi oameni aparent diferiți, ea o tragică, el actor de comedie, bonom și cu replică tăioasă. Leopoldina Bălănuță și Mitică Popescu, contrastele se atrag. Să fie asta oare numai o părere de spectator?

„Și eu am simțul umorului. Cît mi-a fost dat am știut să mă bucur de viață. Sint un om sociabil, rid cu poftă, joc cu voluptate comedie. Iar Mitică este de o rară sensibilitate și are o vocație a prietenului. E un om cu care îți face plăcere să pleci la drum lung. Cîteodată el poate fi mai vulnerabil decît mine. El a trăit experiențe cumplite. A fost închis. Nu i-am cerut niciodată să-mi vorbească despre asta. După cum nici tatălui meu nu i-am cerut acest lucru. El au fost închis în același timp, au stat în același loc. Pe vremea aceea eu și Mitică nu eram împreună. Așa din cînd ir cînd îmi mai spune cîte ceva. Nu-și face din suferință un capital”.

AURELIA BORIGA ■
Fotografie de
GIG MOTOIANU ■

LA BUCUREȘTI

Donella del Monaco

— Cînd ați descoperit pentru prima dată România, doamnă Donella del Monaco?

— S-a întîmplat acum zece ani, cînd am făcut, împreună cu soțul meu, o călătorie turistică în România. Atunci am avut prilejul să văd Timișoara, Clujul, Bistrița, bucurîndu-mă de ospitalitatea oamenilor și de lucrurile cu adevărat frumoase pe care le-am întîlnit. Pot să mai adaug că m-au impresionat condițiile de viață ale oamenilor și prezența masivă a miliției într-o împrejurare pe care nu pot s-o uit.

— În răstimpul celor zece ani care au trecut ați mai avut tîngere cu realitățile românești?

— N-am uitat nici o clipă România, dar de această dată revin într-un alt context. Prezența mea aici se datorează participării la Festivalul internațional de muzică ușoară. Aici mi s-a cerut să cînt o piesă a compozitorului Gabriel Basarabescu. Am acceptat pentru că mi-a plăcut. E un cîntec bun, aproape o melodie clasică, lirică și corespunde formației

mele. Eu sint de fapt cîntăreață de operă dar îmi place să abordez și muzica ușoară.

— La ce festivaluri internaționale ați mai participat, aveți discuri?

— Da, am mai multe discuri. Opt, de fapt. Cînd mă întorc în Italia mai înregistrez alte două. Cum am mai spus, eu nu sint ceea ce se numește o cîntăreață de muzică ușoară. Formația mea este clasică dar mă tentează muzica de avangardă, experimentele, așa că în momentul de față abordez muzica pop sau cea progresivă, care este cu totul altceva decît muzica pentru discotecă.

— Care este părerea dvs. despre Festivalul de la București, în ansamblu?

— Impresia generală este de profesionalism. Organizarea, de asemenea, a fost remarcabilă.

— Cum vi se par cîntăreții români, sint competițivi pe plan internațional?

— I-am ascultat cu atenție pe cei care au cîntat. Au voci fru-

moase, în special femeile, dar stilul lor de a cînta este cam învechit. Ar trebui să-și aducă stilul la zi, să și-l reînnoiască! La fel, repertoriul.

— Intenționați să reveniți în România?

— De ce nu? A fost o experiență mai mult decît plăcută.

— Vă urez succes în tot ce veți întreprinde în continuare!

ELENA GRECESCU ■
Fotografie de
SILVIU STAN ■

Scrisoare deschisă domnului Ellie Wiesel

Cînd ați primit Premiul Nobel pentru Pace am exultat. Ca orice maramureșean care a realizat pentru prima dată „minunea de a fi” în Maramureș, ca și domnia ta. Iată, îmi spuneam: Acest biet colț de lume, întemeietor de Țară, care a dat lumii Primele texte scrise în limba română, a dat și-un Premiul Nobel. Nu mă interesa apartenența etnică a dumneavoastră. Știți destul de bine că maramureșenii sînt oameni, pe cît de aspri și min-dri, pe atît de toleranți. Iertare! Nu, nu știți! Altfel nu ați face afirmații penibile la o televiziune așezîndu-se de felul „dacă un evreu zice că în România există antisemitism, înseamnă că există”. Deci, dacă un ipochimen oarecare, dar cu tichie, pupînd „piața dependenții”, inclusiv miinile Ceaușeștilor, vă informează că așa este, înseamnă că așa este?! Pe domnul Moses Rosen îl iert. Are dreptul chiar și la amnezie, inclusiv la cea care confundă libertatea cu licența ei. Dar dumneavoastră? Afirmatia domniei tale mi se pare a fi o adevărată jignitoare la adresa românilor. Paradoxal, neamul cel mai tolerant, poate, din Europa, este acuzat azi, cu surle și trîmbițe, de a fi antisemit. Eh, ce să-i faci! Așa-i cînd dai nasul la tot felul de Ivani, plini, de calități, mai puțin cea a recunoștinței. Dar cum recunoștința își are rădăcina în memorie... și cum memoria... altfel, domnule Ellie Wiesel, ați fi trecut și pe la Sighet unde ați învățat pentru prima dată Table Legii bunului simț. Maramureșenii v-ar fi așteptat cu pîine și cu sare. Cum își primesc prietenii veniți din Israel, în vizită. Numai că aceia știu să vorbească în limba lui internațional al omeniei. Chiar dacă sînt evrei, s-au născut aici, deci sînt maramureșeni. Nu suferă de avitaminoză carteziană, indiferent că se cheamă Landesman, Gaschler ori Schneider. Păcat, domnule Ellie Wiesel! Sînt scriitor ca și domnia ta. Inșă, decît foșgăiala vremelnică și dubioasă a dolarilor „pacifict”, prefer amărăciunea eternă a verbului iubirii de moșie. De aceea azi nu vă stimez, domnule Ellie Wiesel. Poate miine! Cu condiția să vă tăiați degetul arătător. S-a-uzim numai de bine!

ION BURNAR

Lanterna magică

Un eveniment cinematografic

„La cinematografele „Lucea-fărul” și „Patria” din Capitală, cite un streif, așezat în vitrinele de reclamă, incită: Film interzis persoanei sub 16 ani...!” (la primul rulează filmul francez sexy, devenit de acum celebru, „EMANUELLE” — la cel de-al doilea, „SUFLET SALBATIC”, producție americană).

Primul șochează mai ales prin câteva date: frumusețea desăvirșită și mai ales nudă a eroinei interpretate de Sylvia Kristel, plastica vizuală a peisajului thailandez, lecția totală de amor profan pe care o oferă și, nu în ultimă instanță, prețul biletului de intrare ce abia în ultima săptămînă a „scăzut” de la 50 lei la... 35 lei de persoană (!). La cel de-al doilea, odată depășit șocul cumpărării de la bufetul din hol a unei pungi cu cinci saleturi de mărimea unei verighete ceva mai mari — cost: 15 lei (trei ardei grași în piața Obor!) — și urmîrind SUFLET SALBATIC (Marele Premiu — Cannes 1990), satisfacția este deplină: este vorba de un veritabil EVENIMENT CINEMATOGRAFIC! De ce oare? Acest film este „interzis persoanelor sub” rămîne, însă, un mister.

Realizat după un roman de Barry Gifford de către regizorul DAVID LYNCH (cunoscut la noi, mai ales spectatorilor cinemateci, prin „Elephant Man”), filmul este o poveste de dragoste modernă, tip baladă, care aduce pe alocuri cu celebrul „Bonnie și Clyde” (peregrinările cuplului într-un automobil), mult mai violent însă decît primul — dacă se poate imagina așa ceva?! — dar cu un final mai deschis, mai dă-tător de speranță: mai moral; asta, pe cît de „moral” poate fi socotit actul ieșirii dintr-un coșmar, coșmarul fiind însăși viața cea de toate zilele... din care nu poți ieși decît prin hîr.

Soluție creștină?! Poate... și ce dacă: importantă este speranța, important este să-ți depășești condiția de animal hîlăuit, disperat, să-ți redescoperi

propria-ți responsabilitate.

Filmul este construit pe multiple planuri, stările eroilor (interpretate de Nicolas Cage, Laura Dem — în rolurile Sailor și, respectiv, Lula) sînt de cele mai multe ori paroxistice, oscilînd între blestem și virtute; de aici violența, așa zice „cruzimea” unor scene: trebuie să recunoaștem că nu este chiar atît de simplu să realizezi — fără a deveni grotesc, sau penibil! — momente precum cel al poliștilor cu brațul retezat de împușcături, care își caută disperat „mina” sperînd în utilitatea unei imediate operații chirurgicale — „mină” pe care o zărim între falcile unui cîne ce se îndepărtează hotește... sau „explozia” capului unui răufăcător, urmată imediat de bucată de țeastă însingurată, cu creierii scurgînd, izbind asfaltul... dar NU ASTA este problema!

Pentru că TRĂIM într-o lume violentă — din păcate, ne este un dat acesta! — iar Sailor și Lula nu fac excepție, sînt dintre cei care o compun fiind totodată nevoiți să o suporte, să-i suporte consecințele. „Basmul” lor face parte din cotidian, iar „vrăjitorii” care le impun basmul așa sînt, poate, la fel de vulnerabili... Trimiterile la marea literatură și cinematografe americane sînt evidente și este suficient să menționăm în acest sens „haina din piele de șarpe” pe care o poartă eroul, sau finalul filmului, realizat în cheia celui mit modern numit Elvis Presley. Dacă filmul lui Lynch pedalează tot-mai pe astfel de date, o face exact în sensul de a atrage spectatorul pe drumuri cit de cit... cunoscute, manevrîndu-l astfel mai ușor, ajutîndu-l astfel să parcurgă un univers strict contemporan, dar izbitor de asemănător celor din „Vrăjitorul din Oz” sau „Alice în țara minunilor”. Iar dacă, în film, focal (veritabil leitmotiv) are sens de factor purificator — singele reprezintă capcana. Este un ultim avertisment!

HORIA PATRAȘCU

Cursa cu obstacole

Să ne ucidem morții

Recunosc că această frază izbitoare și devenită celebră nu-mi aparține. Țin însă la ea, așa cum țin la valorile spirituale maghiare și române, ca și la acelea născute pe alte meleaguri și, în mod deosebit, la tezaurul comun făurit prin eforturile / sacrificiile sublime ale românilor și maghiarilor, vizînd conviețuirea pașnică, colaborarea fructuoasă bazate pe stimă și înțelegerea reciprocă.

Prietenii literaturii de avangardă cunosc desigur vestitul **Manifest activist către tinerime** publicat în „Contemporanul” (nr. 46, mai 1924) care începe cu sloganul șocant menit să involbureze apele stătute acoperite cu blindă, să epateze spiritele estetizante ale saloanelor rafinate:

„Jos Aria
căci s-a prostituat!”

Avangarda era necrutătoare cu conceptele învechite, eticheta nemilos dar cu multă fantezie artele oficiale, academice („Literatura, un clistir răsuflet”), definițiile date de ea păstrîndu-și și azi prospețimea și actualitatea („Arhitectura, o antrepriză de mausoleuri înzorzonate”), stigmatizînd, în același timp, caustic unele fenomene sociale („Politica, indeletnicirea ciocilor și a samsarilor”).

Parcîndu-mi amintirile literare ale poetului ungur Tamás Adadár, am dat de un pasaj ce m-a surprins plăcut. Autorul povestește cu multă căldură cum, în anul 1924, sosind din Italia (unde trăia în exil) la București, ca reprezentant al unei firme italiene, a intrat în contact cu avangarda literară română. În toată discuțiile aprinse și cutezătoare despre starea lucrurilor în domeniul artelor și al vieții sociale, a inițiat un manifest. Confrății de breaslă bucureșteni au fost de acord și, cu participarea lui Ion Vinea și Ștefan Callimachi, a fost formulat și apoi publicat vehementul **Manifest activist către tinerime**, în mod vădit înrudit spiritual cu celelalte asemănătoare de la Paris, Praga, Berlin și București.

Minat de curiozitate m-am adresat poetului și publicistului pensionar Ștefan Callimachi, pe care îl cunoscusem mai demult, cu ocazia apariției volumului lui de publicistică intitulat „Căderea Babilonului”. Mi-a dat întîlnire la „Nestor” și, în timpul convorbirii, a confirmat cele evocate de Tamás Adadár, exprimîndu-și bucuria și satisfacția că tînarul avangardist ungur n-a uitat acele săptămîni dinamice și dense petrecute împreună în capitala României (Sejurul confratelui ungur are și o confirmare lirică: în semn de prețuire, Ion Vinea i-a dedicat o poezie intitulată „Game”, cunoscută în două variante, pe care le-am tradus și în limba maghiară).

Recitînd acest document literar-artistic (și nu numai) lansat cu 67 de ani în urmă, aflu cu surprindere că unele deziderate, formulate și rîspindite de autori, își redobîndesc acum, cu adevărat, dimensiunile reale și perspectivele visate / revendicate de tinerii vizionari („Vrem artele plastice libere de sentimentalism, de literatură și anecdotă, expresia a formelor și a culorilor pure în raport cu ele însele”).

Dar nu numai ideile artistico-literare sînt demne de remarcă. Găsim și teze social-politice formulate poetic, lansate spre societate, a căror reverberație este amplificată de certitudinile, imperative și contradicțiile prezentului:

„România se construiește azi.
În ciuda partidelor buimăcite, pătrundem în marea fază
activistă industrială.”

Orașele noastre, drumurile, podurile, uzinele ce se vor face, spiritul, ritmul și stilul ce vor decurge nu pot fi falsificate de bizantinism, ludovicism, copleșite de anacronism.”

Ultimele consens cu opoziția constructivă actuală care nu se lasă copleșită de forțele guvernante încorsetate de o corupție totalitară (neobizantină).

Istoria noastră postbelică a fost dominată și schizoidă de o dictatură totalitară, de un anacronism multilateral dezvoltat, de o esetică montată pe șenilele „tancurilor frînate”.

Manifestul chema:
„Să stîrpin prin forța dezgustului propagat stafiile care tremură de lumină.”

Iată o teză demnă de atenție, căci încă n-am s-așat de stafiile, dispunem de o garnitură bogată, nomenclatura cadavre devinute cadavre vii mișună peste tot, în labirinturile structurilor verticale și orizontale deopotrivă. Nu vom fi liberi cînd nu ne descotorosim de ele, desigur fără violență, prin reconciliere națională și renaștere morală, prin forța demagogului propagat.

„Să ne ucidem morții!”

Manifestul lansat de „Contemporanul” ne sugerează aplicarea, împotriva teroristilor deghizați, rinocerilor, așadar, necomunistilor corupți, extremiștilor patriotarzi, împotriva tuturor forțelor malefice ce ne subminează podurile și drumurile spre noi înșine (deci spre Europa), a unei alternative democratice și pașnice: să instaurăm „terorarea bunului simț”.

Unica teroare compatibilă cu făurirea societății civile.

ROMANIA SE CONSTRUIEȘTE AZI.

10 iulie 1991

BALOGH JOZSEF

Biblioteca de os

După „exercițiile de zbor” din **Scrisori din muzeul pendulelor** (1982), poetul Viorel Mureșan se află, acum, la cea de-a doua carte de versuri (**Biblioteca de os** — 1991) ce pare a definiția autoportretului său liric.

Încă din primul ciclu (**Opt voci după contemplarea unui tablou**) se simte prezența lui Monsieur Teste și se proclamă, totodată, „înțocmirea autorului”... la masa de scris. De altfel, cerneala și/sau hîrtia sînt două constante „oglinzi ale textului”, prefigurînd aceeași obsesie a unei ars scribendi. Cimitirul de cuvinte amînește de „cimitirul literaturii române” la care se refereau, cu ironie, avangardiștii. Cîteva versuri din acest poem trimit chiar la prima mișcare de avangardă (dadaismul): „și un cal / da, da / peste șaua lui...”. Nemulțumirea autorului provine din conștiința învechirii formulelor poetice, din convingerea că totul a mai fost spus. Post-modernismul e convențional, artificial, iar poezia ultimelor trei decenii (cu

puține excepții) n-a adus nimic nou. Este, probabil, motivul întoarcerii lui Viorel Mureșan la suprarrealism. Tehnica e aceea a dicteului: „...un bătrîn / se ascute pe fereastra vagonului / copilul își topește statuia transparentă în cana cu ceai” (**Biblioteca de os**). Dintre supra-realiști, poetul e mai apropiat de Ilarie Voronca printr-o aglomerare de superbe imagini ce evoluează, adesea, în direcții imprevizibile. Uneori, el se lansează în realizarea cîtorva definiții lirice („gropile / pâlării / puse invers / iluziilor” — **Duminiță**) sau veritabile parabole civile („marii vinovați se spală pe miini / norii se luminează cu puterea unui copil / spunetă că numai forma mea de aer a trecut printre stîlpi în cădere” — **Numai forma de aer**).

Ceea ce îl particularizează pe Viorel Mureșan în contextul absorbant al poeziei noastre contemporane e intelectualizarea emoției, rafinarea limbajului sau, alteori, tendința de încifrare. Chiar dacă nota predominantă rămîne suprarrealismul, în spatele poemelor se face simțită prezența marilor poeți, din literatura universală: R.M. Rilke, Georg Trakl, Ezra Pound, T.S. Eliot ș.a. Spre deosebire de sentimentalul și retoricul Adrian Păunescu, poezia lui se adresează unui cerc restrîns de cititori avizați și este, poate de aceea, prea puțin cunoscută. Problema e, desigur, una ce ține de teoria receptării ori, dacă vreți, de orizontul de așteptare al lectorului. Tocmai o astfel de situație va fi sugerată în **Poetul**:

„între gîndul meu și cuvînt / un / orb / cu / dicționarul / în mină”. Acest „orb” vizează incapacitatea cititorului de a vedea cu ochii minții ceea ce se întîmplă, în fapt, înăuntrul poemului...

Motivul privirii e prezent și în al doilea ciclu (**Doamna de ceară**) unde se fac auzite ecourile stănesciene: „vine o pată de singe și luminează gara / pleacă o pată de singe / cu perdelele trase” — **Mersul trenurilor**. Să ne amintim de „Autoportretul” lui Nichita Stănescu: „eu nu sînt altceva / decît o pată de singe / care vorbește”. Dintr-o nevoie a concentrării discursului liric sînt preferate haiku-urile, rare dar splendide iluminări în peisajul înnebunitor care e... cotidianul. Serisarea netrimisă către domnul Urmuz îl situează pe Viorel Mureșan acolo unde — credem — îi este locul: printre avangardiștii moderați, „discreți”, așa cum a fost, spre exemplu, Ion Vinea.

Creațiile ultimului ciclu (**Cutia poștală**) se inscriu în sfera poeziei intimiste. Le salvează însă elocvența, ținuta intelectualistă și o benefică rarefiere a lirismului.

Dificultatea încadrării lui Viorel Mureșan într-o așa-zisă generație literară constă în faptul că avem de-a face cu o individualitate despre care se poate spune că a cîștigat, de la primul volum, nu atît în stil, cît în substanță. Este timpul ca Domnia-Sa, critica literară, să ia în sfîrșit o atitudine față de acest poet care a trecut și trece, iată, aproape neobservat.

MARCEL LUCACIU

SEMNAL

Anton Dumitriu — **Retrospective**. Eseuri. Ediție îngrijită și cuvînt înainte de Gabriel Gheorghe. Editura Tehnică, 1991. 243 pagini, 56 lei.

Volumul intitulat **Retrospective** cuprinde cincisprezece eseuri literar-filosofice, selectate din șase lucrări ale cunoscutului filosof român. După cum declară îngrijitorul ediției, criteriul selecției a fost cel al accesibilității eseurilor, cartea fiind astfel concepută încît să-l facă înțeles și cunoscut pe autor în rîndurile celor mai diverse categorii de cititori. În același scop au fost incluse în volum o prezentare a vieții și a operei lui Anton Dumitriu și o bibliografie.

DOMNIȚA ȘTE ĂNESCU

Înșelăciune și batjocură

Am arătat în mai multe articole, inclusiv în comentariul de săptămână trecută, de ce tratatul Iliescu - Gorbaciov este anti-românesc și de ce, prin urmare, trebuie respins de parlamentul nostru și trimis spre renegociere. Dar nici mass-media sovietică nu s-a lăsat mai prejos și în tot acest timp a susținut fără conținere că tratatul este bun și că el trebuie cit mai repede ratificat. Iată, de pildă, ce scria recent „Komsomolskaia Pravda”: „Tratatul (încheiat de România - n.n.) cu U.R.S.S. este un document excepțional de pozitiv, care corespunde normelor dreptului internațional”. Iar corespondentul la București al aceleiași ziar îl lua pe președintele asociației „Pro-Basrabia și Bucovina”, George Muntean, să declare (oare aceste zise reprezintă punctul de vedere al asociației, ori părerea strict personală a domnului Muntean?) următoarele: „Nu consider că actualul tratat este ideal, dar cred că, în etapa actuală, corespunde intereselor celor două țări... În privința articolului despre alianțe? Eu nu cred că nouă ne-ar conveni dacă U.R.S.S. ar încheia o alianță cu un adversar al nostru. Acest articol trebuie privit din punctul de vedere al intereselor reciproce”. (În afară de U.R.S.S., România se mai învecinează cu bulgarii, iugoslavii și ungurii; pe ei să-i aibă în vedere aluzia fină „un adversar al nostru”, ori ne paște pericolul englez, francez, chinez și japonez? Sau poate se pregătesc să năvălească în România boșimanii și hotenții și noi vrem să prevenim pericolul ca U.R.S.S. să se alieze cu ei? Ar fi foarte interesant și util s-o știm).

Între timp însă, s-a întâmplat ceva care exclude cu desăvîrșire ideea ratificării de către Parlamentul român a pactului Iliescu - Gorbaciov. Se știe că celelalte țări foste socialiste, inclusiv Bulgaria și Albania, au ridiculizat Tratatul „de amicitie” româno-sovietic declarând că ele nu vor încheia nicio dată cu U.R.S.S. alianțe în acești termeni. Și, iată, ceea ce era de așteptat s-a întâmplat: U.R.S.S. a renunțat, pentru încheierea de tratate cu fostele componente ale lagărului, la clauzele care știrbeau suveranitatea partenerului. Într-o corespondență intitulată „Moscova acordă o libertate de acțiune totală țărilor est-europene”, agenția France Presse scrie, printre altele: „Moscova nu va mai cere fostelor țări comuniste din Europa de est să includă în orice tratat sau alianță încheiate cu o altă țară o clauză restrictivă care prevede că aceste acorduri nu vor putea fi îndreptate împotriva securității Uniunii Sovietice. La o conferință de presă, desfășurată la Varșovia, ministrul de stat polonez, Janusz Ziolkowski, a relevat că președintele Mihail Gorbaciov a adresat un mesaj în acest sens semnatarilor actului de dizolvare a Tratatului de la Varșovia, care s-a reunit la începutul lunii iulie la Praga. Potrivit declarațiilor lui Ziolkowski, Gorbaciov „asigură” fostele țări membre ale alianței militare est-europene că Uniunea Sovietică „va încheia cu ele tratate bazându-se pe principiile enunțate de O.N.U. și C.S.C.E. și expuse în cadrul conferinței N.A.T.O. de la Copenhaga.

Aferim! Prin urmare, celelalte țări centro-est-europene, foste parteneri de lagăr ale U.R.S.S., vor încheia cu Kremlinul tratate pe baza principiilor moderne, occidentale, democratice, numai România s-a procopsit cu un tratat primitiv, înrobitor, impus de cel mai puternic, croit pe vechile tipare imperialisto-bolșevice. Că Gorbaciov a procedat cu domnul Iliescu și cu România ca un geambaș, care profită de nepriceperea și de gogomănia vinzătorului și-i ia calul pe nimic este limpede. Dar oare domnul Iliescu se va simți la largul lui în rolul păcălitului, în rolul celui tras pe sfoară? Probabil că Domnia-sa va face, în ceea ce privește vestea că ceilalți frați fosti socialiști vor semna cu U.R.S.S. altfel de tratate, urechea toacă, nu știe, n-a văzut, n-a auzit. Dar Parlamentul se va împăca el cu batjocorirea și înșelarea României? Va accepta Parlamentul situația umilitoare, de cenusărească, în care tratatul Iliescu - Gorbaciov plasează țara noastră? Cum adică, românii să nu poată încheia alianțe care nu convin U.R.S.S., dar celelalte țări foste socialiste - da? Există țări de categoria I și țări de categoria a II-a, țări deștepte și țări fraiere, țări-vulturi și țări-gugustiuci, țări cu stăpîn și țări ale nimănui? Sint convinși că noi Gheorghiu-Dej, nici Ceaușescu nu s-ar fi compromis în așa hal. De această umilință fără pereche, de-a fi în rolul slugii, de-a fi tratați ca rasă inferioară, Parlamentul României are datorita patriotică de a ne izbăvi, respingînd tratatul Iliescu - Gorbaciov.

ION D. GOIA

S-a întors mașina lumii

Criza iugoslavă și principiul națiunilor

Fără aici cea mai mică îndoială, din punct de vedere strict politic, menținerea în viață a federației iugoslave așa cum a fost ea pînă acum ar fi avantajat pe toată lumea - și pe iugoslavi, și Occidentul, și pe U.R.S.S., și pe vecinii Iugoslaviei: nu s-ar fi creat noi tensiuni și focare de incordare, echilibrul în zonă s-ar fi menținut. Însă acum trăim o perioadă de recompuneri și reorganizări. În ce sens tind să se producă acestea? În sensul Versailles-ului, sau în cel al lui? O examinare atentă a ceea ce se produce în prezent în Europa, inclusiv în U.R.S.S., duce indubitabil la concluzia: principiul națiunilor a fost, este și va fi în continuare cheia de boltă în stabilirea configurației statelor. Versailles-ul a consacrat principiul și a făcut foarte mult pentru transpunerea lui în practică, fiindcă acesta era mersul istoriei. Au rămas însă multe neîmpliniri, în primul rînd U.R.S.S.-ul, un conglomerat de națiuni ținute laolaltă cu forța, conglomerat sporit și mai tare prin teritoriile cotoșite de Moscova ca urmare a adărilor secrete la pactul Ribbentrop-Molotov. Au fost apoi state multinaționale, alcătuite din două națiuni (Cehoslovacia) sau mai multe (Iugoslavia). Așa cum s-a constituit după primul război mondial, Iugoslavia a avut un rol pozitiv în Balcani și în Europa, a putut fi o țară cu o anumită pondere pe plan internațional. Însă principiul națiunilor: „o națiune - o țară” (în care, desigur, pot exista minorități naționale) nu triumfă aici, de unde o mulțime de dificultăți. Acum, alături de puternica mișcare a națiunilor din U.R.S.S. (care corespund în linii mari cu republicile unionale) pentru obținerea indepen-

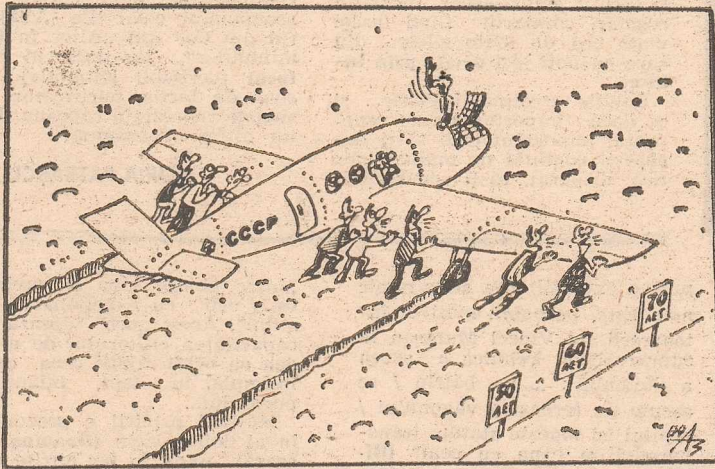
dentei, s-a declanșat și în Iugoslavia aceeași luptă. Occidentul, și în primul rînd Statele Unite, au fost la început reticente față de acțiunile vizînd ieșirea din federația iugoslavă a Sloveniei și Croației, dar ulterior și-au schimbat atitudinea. Oricum, și cele ce se petrec în U.R.S.S., și cazul Sloveniei și Croației, sînt expresii ale faptului că principiul națiunilor își taie în continuare făgaș, tinzînd a recupera acolo unde el a rămas în urmă.

Cancelarul Kohl joacă hora

Cancelarul german Helmut Kohl este un parolist și el vrea să plătească cinstit Kremlinului prețul pentru faptul că U.R.S.S. a consimțit la reunificarea Germaniei. El a hotărît să pună la dispoziția Moscovei mai multe miliarde de mărci și l-a susținut consecvent pe actualul lider sovietic, arătînd că rămînerea lui Gorbaciov în fruntea U.R.S.S. este necesară pentru menținerea echilibrului în Europa și în lume. Iată mai jos un fragment dintr-o corespondență AFP: „Menționînd că a cerut lui Mihail Gorbaciov să renunțe la folosirea forței împotriva țărilor baltice și să le dea, dimpotrivă, dreptul la autodeterminare, Kohl își afirmă convingerea profundă că conducerea sovietică „va sfîrși, așa cum a promis, prin a recunoaște popoarelor U.R.S.S. dreptul de a-și hotărî propriul destin”. El a adăugat totuși că „scopul politicii noastre nu este de a provoca o dezmembrare a Uniunii Sovietice”, fapt care ar fi o „prostie” în măsura în care aceasta „ar avea drept consecință distrugerea șanselor unei adevărate dezarmări și ale unei păci durabile”. Este clar că domnul Kohl joacă hora, făcînd pașii potrivit versurilor „Zdrînga, zdrînga, zdrînga,

Din nou despre egoismul Occidentului

Am scris de mai multe ori despre egoismul Occidentului, care, pentru ca lui să-i fie bine, a sacrificat țări și popoare, România aflîndu-se printre victimele cele mai năpăstuite. Iată că acum același lucru îl spune și ziarul austriac „Kurier”. „Lucrările de debarasare a Europei de ruinele istoriei - scrie ziarul amintit - întîmpină unele obstacole. Exemplul Iugoslaviei demonstrează că de greu îi este Occidentului să încheie socotelile cu trecutul. Războaiele și catastrofele au lăsat în urma lor un continent ciudat: de o parte - libertatea, iar de cealaltă - popoare oprite. Occidentul nu a atacat niciodată în mod serios această stare de lucruri. Teama de aranjîntarea comunistă a anulat solidaritatea cu cei care aveau de suferit de urma sa. Stabilitatea avea prioritate. De dragul propriei securități, Occidentul a acceptat ideea suferinței celorlalți drept soartă a lor. În loc să se pronunțe pentru libertate, Occidentul a întins covorașii roșii la picioarele asupritorilor popoarelor oprite, evitîndu-i pe cei care se opuneau acestor asupritori, asumîndu-și prin aceasta riscuri mari. Diplomații și oamenii de stat negau propriul sistem de valori și cereau adînci plecături în fața valorilor false. Willy Brandt a refuzat să se întîlnească în Polonia cu Lech Walesa, conducătorul de atunci al muncitorilor. Rudolf Kirchschläger a refuzat să se oprească în fața monumentului rușinii - Zidul de la Berlin. Franz Vranitzky a evitat să se întîlnească cu dizidentul Vaclav Havel. Oamenii din răsărit și-au cîștigat libertatea fără ajutor, aplauzele au sosit după ce totul s-a terminat. Acum ei au șansa unui nou început. Occidentul recade însă în vechile greșeli, aceleași motive, dînd prioritate intereselor proprii. Statele occidentale sînt de acord cu autodeterminarea, dar nu sînt de acord cu cei care vor să facă uz de ea. Ce-ar mai fi de spus? Că Occidentul, dîndu-și - în sfîrșit - el însuși seama de egoismul său, să caute a se debarasa cit mai repede de această meteahnă. (I.D.G.)

Desenul de mai sus a apărut în săptămînalul sovietic „Argumente i fakti”. Pe avion stă „U.R.S.S.”, iar pe tăblițele indicatoare - „50 de ani”, „60 de ani”, „70 de ani”.

Cum a fost semnat armistițiul cu U.R.S.S. (III)

liste Sovietice, Regatul Unit și Statelor Unite ale Americii și celorlalte Națiuni Unite, acceptă condițiile armistițiului prezentate de către guvernele sus-menționatele trei Puteri Aliate, acționînd în interesul tuturor Națiunilor Unite.

Pe baza celor de mai sus, reprezentanții guvernului și înaltului Comandament Român, Ministrul de Stat și Ministrul de Justiție L. Pătrășcanu, Ministrul Subsecretar de Stat al Afacerilor Interne, Adjutant al Majestății Sale Regelui României, General D. Dămăceanu și Principele B. Stirbey și D-l G. Pop, avînd depline puteri, pe de o parte, și reprezentantul înaltului Coman-

dament Aliat (sovietic - s.n.), Mareșal al Uniunii Sovietice R. Ya. Malinovski, autorizat pentru aceasta de către Guvernele Uniunii Sovietice, Regatul Unit și Statelor Unite ale Americii, acționînd în interesul tuturor Națiunilor Unite, pe de altă parte, au semnat următoarea-

Dămăceanu, adjutant al M.S. Regelui, partea cealaltă era reprezentată numai de Mareșalul Malinovski, „autorizat” de cei trei Mari Aliați (citește U.R.S.S.), și acționînd în numele celorlalte Națiuni Unite, din care unele nici nu știau că în noaptea aceea de septembrie se

din desfășurarea convorbirilor la care am asistat în permanență, ca și din instrucțiunile primite la București, delegația română a urmărit să obțină următoarele îmbunătățiri esențiale ale condițiilor conținute în proiectul de Convenție:

1. Recunoașterea expresă a României ca putere aliată sau cel puțin cobeligerantă.
2. Limitarea în timp și spațiu a ocupației militare sovietice cu toate grelele și gravele obligații ce decurgeau din această situație.
3. Păstrarea în minile guvernului român a unor atribuții cit mai largi în ceea ce privea ordinea internă și administrarea țării.
4. Revizuirea clauzei reparațiilor în sensul micșorării sumei ce ni se pretindea și a redactării ei în mod mai flexibil, astfel ca România să nu fie pusă la un moment dat în situația de a nu putea face față obligațiilor asumate.
5. Luarea de către Marii Aliați a unui angajament mai ferm care să recunoască și să susțină drepturile inalienabile ale României asupra întregii Transilvanii de Nord.

Col. ION FOCȘENEANU

EXCLUSIV

Nadia Comăneci

— Nadia, ce mai faci? Iar-tă-mă că-ți vorbești atât de direct. Am învățat aici să nu pierd timpul cu introducerile ceremonioase.

— Foarte bine. Foarte bine înseamnă că, în sfârșit, am ajuns la ceva dorit, la lucrul acela la care m-am gândit adeseori: Ce voi face după ce nu voi mai concura? Acum fac ce vreau cu viața mea și știu ce vreau.

— Iartă-mi întrebarea, dar cred că trebuie pusă: ești ani ai? Te întreb fiindcă eu, ca mulți lume, de altfel, continui să am imaginea ta copil.

— Nu pot să ascund câți ani am. Toată lumea știe că în 1976 aveam 14 ani. Mai adun 16. Voi implini 30. Nu simt că am 30. Încep să trăiesc viața pe care ar fi trebuit s-o trăiesc la 20. Am prieteni care mă ajută, mă învață. Sunt persoane care-mi

vor binele. Nu oameni care profită de pe urma mea. Sunt oameni pentru care eu contez ca om.

— Cum te simți la Montreal? Ai nostalgii?

— Mă simt și aici ca acasă. Montreal-ul e un oraș european. Aici am câștigat cele mai importante medalii ale carierei.

De fapt, mă simt ca în a doua casă. Sunt române. Tot timpul rămân române. Fiecare însă trebuie să locuiască undeva. Să plece undeva, să aibă unde să revină. Am simțit lipsa familiei, acum au venit, ne-am văzut și totul a devenit normal. Am călătorit mult, de când eram copil. Călătoria e a doua natură a mea. Astăzi fac acum: călătorește, fac bine oamenilor, cu ceea ce sunt, cu ce cred ei despre mine. E important să fii cum cred oamenii că ești. Cum vor ei să fii.

nu i-au dat nimic. Cred că nici nu aveau ce să-i dea. Profitorii sunt în general niște ființe mărginite. Nadia a fost nefericită, uneori fără s-o știe.

— Am schimbat cu Nadia câteva fraze. Mi-a spus un lucru deosebit: că are 30 de ani, dar că trăiește acum anul 20 al vieții ei.

— Am discutat mult cu Nadia. Despre tot. Am vrut ca înțelegerea noastră să fie completă, fără echivoci. Repet, e într-un fel, fiica noastră. Nadia e un sportiv. Trebuie să înțelegi psihologia unui sportiv. Unii spun că e mai simplă. Așa spune că e o psihologie mai clar orientată. Un sportiv are valori de viață sigure. Prietenia, de exemplu. Singura dificultate cu Nadia a fost să-i câștigăm, eu și soția mea, încrederea. Să nu se teamă de noi. Să nu se mai teamă de nimeni. Nu am nici o inițiativă înainte de a o analiza cu Nadia. Eu am sfătuit-o să înființeze compania, să aibă controlul direct al acțiunilor, să se implice, să fie ea însăși. Veniturile să intre la companie, să fie contabilizate, urmăriți. Ea e liberă să facă absolut ce vrea cu banii ei, dar nu înainte de a se consulta cu avocați, cu investitori, prieteni. Eu sunt, într-adevăr, manager, dar unul de un tip aparte: sunt atent ca nimeni să nu profite de pe urma existenței Nadiei, a celebrității ei. Sunt cel care o apără. Accentul l-am pus pe finuta ei: să se odihnească bine, să mănânce sănătos, să se preocupe de viața ei interioară, să aibă greutatea ideală, să se îmbrace astfel încât să fie clar cine este, ce reprezintă ea pentru societate. A făcut vizite medicale tot timpul, ca să depășească șocul prin care a trecut. Se antrenează zilnic, are spațiu de antrenament acasă, se antrenează și la stadion. Nadia și-a dat seama că există și un alt tip de relație umană decât cele pe care le-a cunoscut ea. Nu am cuvinte ca să-i condamn pe cei care au încercat să-i maculeze numele. Știi eu sunt extrem de emoționat când citesc un rând frumos despre România. Nu trebuie să uităm că pentru americani Nadia înseamnă România. E a arătat cum e națiunea română, de ce performanțe e capabilă. Cel care a furat-o pe Nadia din țară nu a realizat nici o clipă cine e această fată și ce poate încă fi în conștiința lumii. Nadia nu e o valoare locală. E o legendă. Legendele trebuie apărute, ferite de toate mizeriile noastre sufletești. Legendelor nu trebuie să li se ceară decât ce pot ele să facă. Preocupările Nadiei sunt cele specifice lumii sportului. Ea e foarte desteaptă în această lume. Am toate superlativul pentru inteligența ei. America respectă specializarea. Inteligența Nadiei e puternică și stimulatorie pentru cei din jur. Când a vizitat de curând Spania i-a uimit, la un banchet, unde s-a discutat la un moment dat despre Prado, pe tot cu niște observații judicioase despre artă. Astăzi pentru că avusesse, în sfârșit, posibilitatea să intre în muzeu, nu să treacă doar, ca aproape toți sportivii, pe lângă muzeu, în drum spre sala de concurs.

— Văd în casa dumneavoastră un perete întreg de foto-

grafii mari în care Nadia, deși e înconjurată de personalități, strălucește.

— Da, Julio Iglesias, ministrul sporturilor din Grecia, Papa. Cele mai noi sunt fotografiile din Grecia. Aici, Nadia a urcat pe Olimp și a jurat, în numele tuturor sportivilor, pentru fair play, pentru nevoia de olimpism. Ziarele au dat totul pe prima pagină. E o acțiune pe măsura ei. Cred că astfel de idei trebuie să patroneze Nadia. Timp de 6 ani de acum înainte Nadia trebuie să devină port-parolul olimpismului mondial. Avem în vedere acțiuni concrete care, sunt sigur, vor fi de mare răsunet. Vrem, ca Nadia să fie numărul 1 din nou: prin activitățile împotriva drogurilor, prin banii pe care-i strânge în favoarea copiilor handicapați, prin lupta contra falselor performanțe în sport. Sunt mândru că se vorbește despre România, atunci când îi e citat numele. Românii au fost mereu în elita mondială la marile acțiuni spirituale. Printre cei care i-au recomandat lui Pierre de Coubertin reluarea jocurilor olimpice a fost și un român. Acesta trebuie să fie rolul Nadiei, de promotor de elită. Vrem să constituim un panteon al marilor campioni. Pentru asta era necesar să pornim campania de la sursă, din Grecia. Cu acest prilej a organizat două conferințe de presă, unde a fost aclamată.

— Acum, care e programul Companiei Nadia Comăneci Inc?

— Avem multe cereri ca să ne reînnoim în S.U.A. Aici show-business-ul e foarte puternic. Nadia e un show-business, unde trupul omenesc apare în splendoare. Ca, spre exemplu, la concursul pentru Miss Univers. A fost persoana cea mai importantă în juru. Am fost bucușoși că în finală a ajuns și o româncă. Nadia a fost extraordinară de elegantă și de frumoasă. Am avut o groază de telefoane pentru interviuri, filme de televiziune. S-a vorbit de România. Asta e important.

— Munca în cadrul Companiei îi ia Nadiei tot timpul?

— Nadia lucrează acum și la un film, la povestea vieții ei. E făcut de compania Walt Disney și va avea o distribuție mondială. Interesant e că filmul va povesti despre influența pe care performanța unică a Nadiei — aceea de a restructura criteriile unui sport prin presiunea unei reușite de excepție — a avut-o asupra gimnasticii mondiale. Va arăta lucruri pe care nici românii nu le cunosc. Apoi, se scrie cartea vieții ei. Autorul a devenit foarte popular prin „reconstituirea” lui. A scris, spre exemplu, o viață a lui Cristofor Columb. Nadia e solicitată frecvent să facă publicitate unor produse. A acelor produse unde imaginea ei trebuie să rămână superbă. E președinta de onoare a unor asociații de binefacere: pentru ajutorarea copiilor, a orbilor. Participă și în S.U.A. la acțiuni asemănătoare.

TUDOR OCTAVIAN
Montreal,
10 iunie 1991

Alexandru Ștefu, managerul Nadiei Comăneci

„Nu trebuie să uităm că pentru americani Nadia înseamnă România”

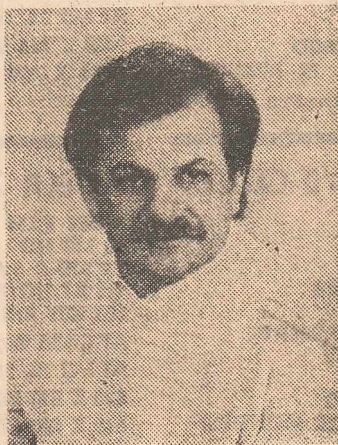
— Domnule Alexandru Ștefu, sunteți managerul Nadiei Comăneci. De fapt, al companiei „Nadia Comăneci Inc.” din Montreal. În țară nu se mai știe nimic despre Nadia. Nici măcar că a făcut parte din juriul pentru decernarea titlului „Miss World 1991”. Întimplarea a fost foarte comentată în Canada și S.U.A., în presa mondială, la posturile de televiziune care au transmis concursul. Am vrea să aflăm câteva lucruri despre dumneavoastră, despre activitatea unui manager.

— Țin enorm la România. Țin la România cu fapta, nu cu vorba. Am ajutat mulți români să se integreze, să-și definească statutul social. M-au căutat la stadion sau acasă, și înainte de revoluție și în ultimul timp. Nici mie nu mi-a fost indiferent destinul Nadiei. Deși nu o cunoscteam de aproape, nefericirea ei mă îndurera. Nadia e una din cele mai sublimе legende ale olimpiadelor moderne și nimănui n-ar trebui să-i fie indiferent starea acestor oameni-legendă.

— Cu ce vă ocupați la Stadionul Olimpic? Știu că ați fost rugbist și profesor de educație fizică.

— Sunt șeful programelor de dezvoltare. Stadionul e foarte mare și eu elaborez programa

astfel ca să fie acoperite, în mod complex, toate funcțiile sale. Programe pentru sportul de performanță, dar și pentru populație. Le încerc și angajez oameni să le aplice. Mă bazez pe cunoștințele acumulate în facultate, la Cluj și la I.E.F.S. Școala românească e foarte puternică. Totul e să ai abilitatea să pui în practică ce ai învățat. Să dorești să produci ceva. Problema unui emigrant, problema de conștiință, e una singură: cum să valorifice un fond de cunoștințe devenit, în multe cazuri, personalitate. Bani poți să scoți imediat, dar nu neapărat, cu profesia ta. Și atunci, ce faci? Crezi în ceea ce ești, în ceea ce ai crezut și înainte sau renunți la tot și fabrici bani? Cei care m-au căutat, aveau nevoie disperată de bani. Rolul meu a fost acela de a-i ajuta să nu se depărteze prea mult de profesia lor. Eu a trebuit să-mi câștig locul de muncă. Românii învață repede asta, că un loc de muncă nu ți se dă, pur și simplu, că se câștigă într-o veritabilă întrecere. Cred că România se va reface repede, dacă oamenii nu vor fi chinuți profesional. Iată pe ce se bazează optimismul meu: cetățeni care nu aveau loc în țară, care păreau inadapabili, au devenit în Canada persoane foarte stimate,

profesioniști excepționali. Nu omul e de vină, ci sistemul. Omului trebuie să i se dea ocazia să se definească. Dar să se definească aducând un profit.

— E curios că discutați cu un sportiv despre profit, despre afaceri.

— Dumneavoastră ați amintit de „Compania Nadia Comăneci”. Vedeți, eu și soția mea am primit-o pe Nadia în casă ca pe o fiică. Relația de bază pe care o avem cu Nadia e una de familie. Clădită e că soția mea seamănă atât de bine cu Nadia înut de multe ori sunt confundate. Am auzit, ca atâția alții, fel de fel de lucruri despre Nadia. Acum o cunosc bine. Am o considerație extraordinară pentru ea. Este o fată cu o judecată matură și foarte desteaptă. Nadia însă a devenit celebră când era foarte, foarte tină. Un copil. I se cerea să se poarte și să vorbească, să aibă opinii ca unui matur. În loc să fie pregătită pentru viață, să fie învățată, s-a profitat de celebritatea ei. Tot timpul a fost înconjurată de vîrșnici, care au profitat de faima ei, dar

Fotbal

Cupa Intertoto: Una caldă, una rece

Evoluind pe propriul teren, Sportul Studențesc și-a încheiat prezența în actuala ediție a Cupei internaționale — INTERTOTO printr-o victorie de palmares (2-0, D. Dumitrescu și Șumudică) în fața echipei FC Lugano (locul 5 în campionatul elvețian), după ce mai suferise un eșec (1-2) în întâlnirea cu FCS Târgu Mureș (probabil câștigătoare gru-

pei, mai ales după 2-1 cu FC Lugano).

În schimb, Rapid București (cu încă o noutate în lot, ex-dinamovistul Cezar Zamfir) a pierdut categoric (0-3) în derbyul susținut în deplasare cu Dunajská Streda (învingătoare în ambele partide susținute cu Botev Plovdiv — 3-1 și 4-1), virtuală câștigătoare a grupei.

Cupele europene

Săptămîna trecută sortii au decis pentru reprezentantele noastre următoarele adversare: în C 1 — Universitatea Craiova

— Apollon Limassol (la primul titlu de campioană, obținut cu o singură înfrîngere și golaverajul de 60:20; are în componen-

ță 6 jucători din lotul național, precum și pe polonezul Ptak și iugoslavul Besirevici); în C 2 — F. C. Bacău — SV Werder Bremen (locul 3 în Bundesliga, cu antrenorul Otto Rehhagel la cîrma echipei din 1981; dintre internaționalii săi se remarcă Alfons și Neubart, ca și norvegianul Bratse și neo-zeelandezul Rufer); în C 3 — Steaua — A. northosis Famagusta (locul 2 în campionatul cipriot, sub conducerea antrenorului Anghel Iordănescu) și Sporting Lisabona — Dinamo (locul 3 în campionat, un adevărat conglomerat de internaționali ca Leal, Cadete și Venancio sau de jucători străini

— 5 brazilieni, portarul iugoslav Ivković, bulgarul Balakov, un mozambican, un angolez și un australian; din sezonul viitor Occano și Carlos Xavier vor activa la Real Sociedad; o posibilă revanșă pentru acei 7-0 administrat Politehnicii Timișoara). Mecuriile din primul tur vor avea loc la 18 septembrie și 2 octombrie.

POMPIU L. DUMITRESCU

Cu Astafei, Ilcu, Ghican și Oanță puteam obține locul trei!

Imediat după întoarcerea de la Frankfurt am stat de vorbă cu doamna Iolanda Balas, în legătură cu finala Cupei Europei la atletism.

— Cum a fost la Frankfurt?

— A fost un concurs bun pentru noi. Putea fi și mai bun, dacă nu am fi avut unele absențe notabile în echipa noastră. Cu Astafei, Ilcu, Ghican și Oanță ieșeam pe locul trei, pentru că, ele ne-ar mai fi adus, cred eu, încă 20 de puncte. În general, fetele și-au făcut datoria, deși nu prea au fost motivate material și acest lucru m-a bucurat mult ca și câștigarea a trei probe, cele de semifinale. Doamna Melinte a fost o surpriză plăcută, mai ales că ea a avut primul concurs în 1991, pe 26 iunie, în Olanda, unde a câștigat proba de 800 m cu o performanță excepțională. La Frankfurt ea a dat dovadă de o voință fantastică. A fost o repetiție a

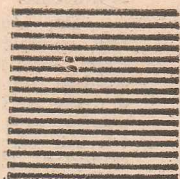
atletismului european pentru C.M. din august, de la Tokyo. Rezultatele obținute la Cupa Europei ne dau curaj și speranțe pentru întrecerea din Japonia.

— Ce alte noutăți mai aveți pentru iubitorii atletismului?

— Dincolo de organizarea nemtească a Cupei Europei, am remarcat un curent împotriva atletelor din fosta R.D.G., datorat unor cazuri de dopaj de pe vremea cînd erau două Germanii. De altfel, la Frankfurt au fost controale antidoping foarte severe, probele luate fiind trimise la Londra, iar rezultatele încă nu s-au primit. La campionatele naționale ce vor avea loc în ultima decadă a lunii iulie, vom face și noi controale, prin sondaj, la circa 10 probe, urmînd ca analizele să fie făcute la Köln.

MIHAI SANDOIU

ÎN CĂUTAREA SEMNULUI EXCELENȚEI

ABTECH SRL

GARANTAT:

**PREȚ — PERFORMANȚE
ȘI UN SERVICIU DE EXCEPȚIE**

**LUAȚI
DECIZIA
POTRIVITĂ...
ALEGEȚI
SISTEMUL
ABTECH**

ABTECH 486-33 W/64K SYSTEM

4 MB RAM EXP. TO 16 MB
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
200 MB IDE HD
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
TOWER CASE W/DIGITAL DISPLAY
250 WATT POWER SUPPLY
AT I/O 2S, 1P, 1G
1024 X 768 W/512K VGA CARD
1024 X 768 SUPER VGA. 28 MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 386-33 W/64K

4 MB RAM EXP. TO 8 MB
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
120 MB IDE HD
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
FULL-TOWER W/DIGITAL DISPLAY
230 WATT POWER SUPPLY
AT I/O 2S, 1P, 1G
1024 X 768 W/512K VGA CARD
1024 X 768 SUPER VGA. 28 MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 386SX-16 MHZ SYSTEM

1 MB RAM EXP. TO 8 MB
80 MB HD
1.2 MB & 1.44 TEAC
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
AT CASE W/230 WATT P/S
AT I/O 2S, 1P, 1G
1024 X 768 512K VGA CARD
1024 X 768 SUPER VGA. 28 MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 486-25 W/128K SYSTEM

4MB RAM EXP. 16 MB
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
200 MB IDE HD
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
TOWER CASE W/DIGITAL DISPLAY
250 WATT POWER SUPPLY
AT I/O 2S, 1P, 1G
1024 X 768 W/512K VGA CARD
1024 X 768 SUPER VGA. 28 MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 386-25 W/O CACHE

1 MB RAM EXP. 8 Mb
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
80 MB IDE HD
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
MID-TOWER W/DIGITAL DISPLAY
230 WATT POWER SUPPLY
AT I/O 2S, 1P, 1G
1024 X 768 512K VGA CARD
1024 X 768 SUPER VGA. 28 MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 286-16 MHZ SYSTEMS

1 MB RAM EXP. TO 8 MB
40 MB HD
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
AT CASE W/230W P/S
AT I/O 2S, 1P, 1G
800 X 600 W256K VGA CARD
640 X 480 COLOR 14" MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 286-16 LAPTOP

1 MB RAM EXP. TO 4 MB
40 MB HD CONNER
1.44 MB TEAC
2 SERIAL. 1 PARRALLEL PORT
86 KEY KEYBOARD
VGA. LCD 32 GRAYSCALES
EXTERNAL MONITOR CONNECTOR
CAR POWER ADAPTOR
VGA 640 X 480
ONE 16-BIT EXP. SLOT AVAILABLE
WEIGHT 11.91 LBS

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 386SX-20 MHZ SYSTEM

1 MB RAM EXP. TO 8 MB
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
80 MB IDE HD
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
AT CASE 230 WATT P/S
AT I/O 2S, 1P, 1G
1024 X 768 512K VGA CARD
1024 X 768 SUPER VGA. 28 MONITOR

COMPLETE SYSTEM

ABTECH 286-12 MHZ SYSTEMS

1 MB RAM EXP. TO 4 MB
40 MB HD
1.2 MB & 1.44 MB TEAC
1:1 AT HD/FD CONTROLLER
101 KEY K/B
AT CASE W/230W P/S
AT I/O 2S, 1P, 1G
800 X 600 256K VGA CARD
640 X 480 COLOR 14" MONITOR

COMPLETE SYSTEM

POSSIBILITĂȚILE NOASTRE DE ÎNCHIRIERE VĂ STAU LA DISPOZIȚIE

CLIENTI EXCLUSIVI AI ABTECH:

BIROUL EXECUTIV AL PREȘEDINTELUI S.U.A.
SECURITY PACIFIC BANK (S.U.A.)
ADMINISTRAȚIA VETERANILOR (S.U.A.)
NAȚIUNILE UNITE
N.A.S.A.
GENERAL TELEPHONE (S.U.A.)
UNIVERSITĂȚI / SOCIETĂȚI / SPECIALIȘTI... ETC.
CLIENTI DIN EUROPA ȘI DIN AMERICA DE SUD
PLEASE CALL FOR PORTABLES, MACINTOSH,
LAPTOPS, COMPAQ AND MORE HARD DRIVE,
VGA CARDS & MONITORS OPTIONS.

Asigurăm transportul în întreaga lume!!!

1 an garanție pentru piese și funcționare !
30 de zile garanție cu rambursarea banilor !
Prețurile sînt supuse modificărilor, fără obligația noastră
de a anunța în prealabil !

ABTECH SRL

Rowland Hts., CA 91743
Tel. : (818) 965-7510
Fax : (818) 912-0918

Calea Moșilor nr. 201
Bloc 9, et. 1, ap. 53
București, România
Tel. : 14 42 73
Fax : 14 09 65

Vremurile sînt cum sînt DAR VREMEA?

Vremea în intervalul 17-23 iulie

Caniculă mare în ultimele zile, dragi cititori. Cuptorul ne-a dăruit zile cu mult Soare... bune pentru concedii la munte sau la mare, la strînsul recoltelor... La amiază temperaturile au depășit în multe zone 30°C. Încă de duminică un sistem noros destul de consistent a influențat cu ploi averse și descărcări elec-

trice regiunile din vestul țării. În aceste zone temperatura aerului a înregistrat o scădere. Treptat, nebulozitatea a afeotat și celelalte zone dar influența sa a fost mai redusă. Dar cum va fi în săptămîna următoare ?

Miercuri în regiunile din nordul, centrul și nord-estul țării, cerul va fi variabil și temporar vor cădea ploi ce vor avea și caracter de aversă însoțite de descărcări electrice. După-amiaza aceste fenomene vor fi posibile și în zonele de deal și de munte.

JOI, va fi o vreme predominant frumoasă. În nord-vest, în cursul zilei va pătrunde un sistem noros ceva mai compact ce va determina ploi, averse de ploi și descărcări electrice. În toată țara va fi puțin mai cald decît în ziua precedentă.

VINERI. Cerul va fi destul de degajat. În nordul țării la deal și la munte rîmîn condiții de averse de ploi după-amiaza.

SÎMBĂȚĂ ȘI DUMINICĂ se anunță o vreme destul de frumoasă și călduroasă în regi-

nile din jumătatea de sud a țării. În rest vor fi posibile înnorări temporare și averse de ploi. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între 25-34°C în general iar cele minime se vor încadra între 14-22°C.

PE LITORAL va fi o vreme caldă și destul de frumoasă... Deci nu va fi un cer senin toată săptămîna; vor fi perioade cu cer mai noros favorabil averselor de ploi. În aer la amiază vor fi 26-29°C iar în apă 25-27°C.

OTILIA DIACONU ■

DIRECTOR
George Arion

Flacăra

Redactori șefi :
Constantin Dumitru
Ion D. Goia
Secretar general de redacție :
Eugen Mihăescu
■ PUBLICIȘTI COMENTA-
TORI (1700) : Dumitru Con-
stantinescu, Horia Pătrașcu
■ EVENIMENT (2542) :
Mihail Gălățanu, Petre Bar-
bu, Pașcu Balaci, Radu Cio-
botea, Alexandru Mihăilă.
■ DREPTURILE OMULUI
(2600) : Roxana Paicu-Ma-
nolescu, Valeria Dorneanu,
Elena Grecescu, Oltea Mu-
tulescu, Cornelii Olteanu,
Cristian Pavel, Mihai Stă-
nescu
■ CULTURĂ — ÎNVĂȚĂMÎNT
(2559) : Mihai Săndoiu, Paul
Vinicius

FLACĂRA BIS

Redactor șef :
Dorin Gherghinescu
Secretar general de redacție :
Liana Tatos
Liviu Timbus, Aurelia Boriga
(17 16 39)

REBUS

Redactor șef :
Tudor Octavian (1457)
Secretar general de redacție :
Alexandru Păsărin (2036)
Adrian Mitu, Bogdan Vlad
(1457), Aurel Ștefan Ale-
xandrescu, Mihai Zăubea,
Simona Șimzianu (2036)

FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef :
Ion Zubașcu
Secretar general de redacție :
Dorin Sălăjan
Mihai Potîrniche (correspon-
dent special din Basarabia)
(2559)

EDITURA FLACĂRA

Domnița Stănescu (2559)

■ FOTOREPORTAJ (2528) :
Elena Ghera, Gig Metoianu,
Silviu Stan
■ SECRETARIAT TEHNIC DE
REDACȚIE (2123, 1453, 2072) :
Mircea Popp, Maria Bărbu-
lescu, Alexandru Benga, Pom-
piliu Dumitrescu, Anton Ene-
Filip, Gabriela Nicolescu,
Sevghin Omer, Smaranda Pe-
treșcu, Corneli Speriatu, Angela
Stănescu, arh. Adrian Pe-
trescu.
■ SECRETARIAT — ADMINIS-
TRAȚIE (2002, 2558) : Dan
Mircea Popa, Liliana Crețu,
Mihaela Moroșanu, Eugenia
Vasile.
■ PUBLIC RELATIONS
(2634) : Ruxandra Onofrei

■ Adresa redacției și ad-
ministrației : București, Piața
Presei Libere nr. 1 cod 71311.
Telefoane : 17 60 10, 17 60 20
(cu interioarele trecute în
paranteze de mai sus) ; se-
cretariat director : 2002 ;
redactori șefi : 2143 (C. Du-
mitru), 2124 (I. D. Goia),
secretar general de redac-
ție : 17.16.39.

Cititorii din străinătate se
pot abona prin ROMPRES-
FILATELIA. Sectorul export-
import presă P.O. Box, 12-
201, telex 10876, prsfir Bucu-
rești, Calea Griviței nr.
64-66.

■ Administrația : EDITURA
„PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan
Ciulescu, ing. Stan Pelteacu).
■ Tiparul : Imprimeria
CORESI București.

16 pagini — 10 lei

E binișor
spre
penibil!